

MILJØGODKENDELSE

”Hingelbjerg Nørregård”,
Svinkløvvej 218, 9690 Fjerritslev

Godkendelsesdato / offentliggørelse: 17. februar 2009

**JAMMERBUGT
KOMMUNE**

Registreringsblad

Titel "Hingelbjerg Nørregård", Svinkløvvej 216, 9690 Fjerritslev
Dato: 17. februar 2009
Virksomhedens navn: "Hingelbjerg Nørregård"
CVR nr.: 46988957
Matr. Nr.: 3-a, 3-d
Ejerlav: Hingelbjerg Gde, Kollerup
Adresse: Svinkløvvej 218, 9690 Fjerritslev
Virksomheds ejer: Finn Ebdrup, Svinkløvvej 216, 9690 Fjerritslev
Ansøger: Finn Ebdrup, Svinkløvvej 216, 9690 Fjerritslev
Tilsynsmyndighed: Jammerbugt Kommune
Udarbejdet af: Mariane Eduardsen
Kontrolleret af: Bettina Brøndum Andersen

Ikke teknisk resumé

Finn Ebdrup har ansøgt om miljøgodkendelse (§ 12) af bedriften "Hingelbjerge Nørregård" på adressen Svinkløvvej 218, 9690 Fjerritslev matr. nr. 3-a, Hingelbjerg Gde, Kollerup. Der ansøges om en ændring og udvidelse i dyreholdet på Svinkløvvej 218, 9690 Fjerritslev.

Ejendommen ligger ca. 2,5 km nordøst for Fjerritslev i Jammerbugt Kommune.

Det nuværende dyrehold på ejendommen er godkendt gennem en miljøgodkendelse givet af Miljøcenter Nordjylland og Fjerritslev Kommune. Miljøgodkendelsen giver tilladelse til 377,3 DE i svin og 38,2 DE i kvæg.

Den ansøgte produktion er på 397 DE i svin og 102,97 DE i kvæg.

Udvidelsen sker i eksisterende byggeri og der opføres ikke nye opbevaringsanlæg

Der er tidligere meddelt miljøgodkendelse på bedriften (september 2005), og da der nu er søgt om miljøgodkendelse for den samlede produktion efter husdyrloven bortfalder denne. Ved udvidelsen er det sikret, at den nyeste viden og dermed beskyttelsesniveauet i den nye husdyrlov er overholdt.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Jammerbugt Kommune hermed miljøgodkendelse efter § 12 til drift af ovennævnte landbrugsejendom på de vilkår der er beskrevet i denne miljøgodkendelse. Godkendelsen er meddelt i medfør af Lov om Miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lov nr. 1572 af 20. december 2006).

Indholdsfortegnelse:

Ikke teknisk resumé	2
Forord	5
Sagens bilag	5
Sagsforløb	5
Andre tilladelser	5
Offentliggørelse	5
Lovgrundlag	5
Meddelelse om godkendelse	5
Klagevejledning og offentliggørelse	6
Generelle vilkår	8
Årsproduktion - staldbelægning	9
Information og ændringer på virksomheden	9
Ophør	9
Anlæg	10
Staldinventar- drift	10
Ventilation.....	10
Ammoniakreducerende miljøteknologier	10
Lugt	10
Gylleforsuring	11
Transport	11
Transport af husdyrgødning	11
Øvrig transport	11
Anvendelse af anden organisk gødning	11
Spildevand og overfladevand.....	11
Uheld og risici	11
Støj	11
Skadedyr.....	12
Støv	12
Lys.....	12
Oplag af olie, affald, pesticider og øvrige kemikalier.....	12
Affald	13
Sprøjtemidler og medicin.....	13
Udbringningsarealer	13
Udbringning af husdyrgødning	13
Nitratudvaskning	13
Fosfor	14
Renere Teknologi - BAT	14
Tilsyn, kontrol og egenkontrol	14
Beskrivelse og vurdering af det ansøgte	15
Generelle forhold	15
Indretning og drift	16
Ophør af husdyrbruget	18
Dyrehold og husdyrgødning.....	18
Transporter	19
Udspretningsarealer.....	20
Lugt, lys og støv	21

Affald	22
Støj	23
Skadedyr.....	24
Spildevand.....	24
Vurdering i forhold til overfladevand	25
Vurdering i forhold til natur.....	27
Vurdering i forhold til Grundvand	29
Uheld og driftsforstyrrelser	30
BAT - Renere teknologi og ressourcebesparende tiltag.....	31
Egenkontrol.....	35
Jammerbugt Kommunes samlede vurdering.....	35

Forord

Finn Ebdrup har den 20. september 2007 ansøgt om miljøgodkendelse til udvidelse/ændring af besætningen på bedriften beliggende på adressen Svinkløvvej 218, 9690 Fjerritslev.

Der ansøges om tilladelse til at udvide dyreholdet fra 414,24 DE til 499,93 DE. Dyreholdet består af en blandet kvæg- og svineproduktion.

Det ansøgte dyrehold består af 18.000 stk. (97,01 DE) smågrise (7,2 – 30 kg), 9209 stk. (299,95 DE) slagtesvin (30 – 110 kg), 10 stk. (6,25 DE) ammekøer, 250 stk. (96,16 DE) kvier (6 mdr.) – kælving), og 5 stk. (0,56 DE) tyrekalve (0 – 6 mdr.).

Der etableres ikke nybyggeri i forbindelse med udvidelsen.

Da det ansøgte husdyrhold overstiger 75 dyreenheder, er udvidelsen omfattet af reglerne for miljøgodkendelse.

Sagens bilag

Følgende bilag er indgået i behandling af sagen:

Ansøgningsmateriale af den 20/9 2007

Supplerende materiale af den 6/2 2008

Sagsforløb

Jammerbugt Kommune har den 20/9 2007 modtaget en ansøgning via det elektroniske ansøgningssystem.

Andre tilladelser

Eventuelle andre nødvendige tilladelser, herunder byggetilladelse, er ikke omfattet af denne miljøgodkendelse. Nybyggeri og

ændring af eksisterende stalde kræver en særskilt byggetilladelse.

Byggeriet kan igangsættes, når denne afgørelse er modtaget og eventuelle øvrige nødvendige tilladelser til byggeriet er indhentet. Byggeriet sker dog for egen risiko, hvis Miljøklagenævnet senere skulle omgøre kommunens afgørelse.

Offentliggørelse

Jammerbugt Kommunes afgørelse vil blive offentliggjort i lokalavisen den 17. februar 2009.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet og godkendelsen er udarbejdet i henhold til Lov om miljøgodkendelser m.v. af husdyrbrug (lov nr. 1572 af 20. december 2006).

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Jammerbugt Kommune hermed miljøgodkendelse til udvidelse og drift af ovennævnte landbrugsejendom med mere end 75 DE på følgende vilkår. Godkendelsen er meddelt i medfør af lov om Miljøgodkendelser m.v. af husdyrbrug (lov nr. 1572 af 20. december 2006).

Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en sådan måde, at det indebærer forøget forurening, føre udvidelse eller ændringen er godkendt af Jammerbugt Kommune.

Klagevejledning og offentliggørelse

Du kan påklage kommunens afgørelse indtil 4 uger efter offentliggørelsen jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kapitel 7. Afgørelsen kan påklages af dig eller enhver, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. Klagen behandles af Miljøklagenævnet.

Klagen skal være skriftlig og indsendes til: Jammerbugt Kommune, Toftevej 43, 9440 Aabybro eller via e-mail: raadhus@jammerbugt.dk. En evt. klage skal være kommune i hænde senest den 17. marts 2009 ved kontortids ophør.

Kommunen vil herefter videresende evt. klage til Miljøklagenævnet sammen med det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

En klage har ikke opsættende virkning medmindre klagemyndigheden bestemmer andet. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan udnyttes under forudsætning af, at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal dog bemærkes, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en miljøgodkendelse, og en udnyttelse af en påklaget miljøgodkendelse sker for egen regning og risiko.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Eventuel retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er bekendtgjort.

Mariane Eduardsen
Jammerbugt Kommune
Miljø og Natur
Virksomhedsgruppen

Bilag:

Bilag 1: Lokalisering

Bilag 2: oversigtskort visende placering af ejendommens bygninger.

Bilag 3: Transportveje.

Bilag 4: Arealoversigt - udspretningsarealer.

Bilag 5: Udbringningsarealer og natur

Bilag 6: § 7 og bufferzone

Bilag 7: Beskrivelse af marine område og habitat områder.

Bilag 8: Beredsskabsplan

Bilag 9: Skematisk oversigt over Kvægsædskifter

Kopi af denne afgørelse er sendt til:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Finn Ebdrup, Svinkløvvej 218, 9690 Fjerritslev.
- Bent Peter Bering Hedegaard, Aldrupvej 175, 9690 Fjerritslev
- Ole Jacobsen, Svinkløvvej 196, 9690 Fjerritslev
- Ivan Amtoft, Svinkløvvej 213, 9690 Fjerritslev
- Miljøcenter Aalborg, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø – via e-mail: Post@aal.mim.dk.
- Sundhedsstyrelsen: Embedslægeinstitutionen Nord, Vesterbro 81 B, Postboks 1826, 9100 Aalborg – via e-mail: nord@sst.dk.

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V – e-mail: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedslet, 9732 Hovedgård – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V e-mail: ae@aeraadet.dk.
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K – e-mail: fbr@fbr.dk.

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- DN Jammerbugt, att. Hans Borglykke, Urballen 31, Øland. 9460 Brovst – e-mail: hans@borglykke.com
- Danmarks sportsfiskerforbund Miljøkoordinator: Per Sonnesen, Asgård 48, 9700 Brønderslev – e-mail: per.sonne@mail.tele.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N – e-mail: info@ecocouncil.dk.
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø – e-mail: dn@dn.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund – e-mail: jkt@sportsfiskerforbundet.dk.

Andre

- Plantedirektoratet, Skovbrynet 20, 2800 Kgs. Lyngby – e-mail: pdir@pdir.dk.
- LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev, att. Allan Olesen – e-mail: ako@landbonord.dk

Generelle vilkår

Drift og indretning

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøteknisk beskrivelse og med de ændringer der fremgår af godkendelsens vilkår.
2. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikre at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fordringsanlæg holdes rene.
3. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang
4. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne

Godkendelsen er lavet som tillæg til tidligere meddelte miljøgodkendelse og er gældende for ændringen/udvidelsen fra 414,24 DE til 499,93 DE.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser - også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug og der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke være opfyldt 2 år efter meddelelse af godkendelse.

Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:

Når besætningen er nået op på 499,93 dyreenheder

Besætningens/produktionens størrelse den 17. februar 2011 (2 år efter godkendelsens dato).

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Retsbeskyttelsens udløber i 2017. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40 stk. 2.

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10 år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at foretage den første revurdering i 2017.

Årsproduktion - staldbelægning

5. Ejendommen har tilladelse til et dyrehold på), 18.000 stk. (97,01 DE) smågrise (7,2 – 30 kg), 9209 stk. (299,95 DE) slagtesvin (30 – 100 kg), 10 stk. (6,25 DE) ammekøer, 250 stk. (96,16 DE) kvier (6 mdr.) – kælving), og 5 stk. (0,56 DE) tyrekalve (0 – 6 mdr.) i alt svarende til 499,93 DE.
6. Den samlede produktion må ikke overstige 499,93 DE på årsplan. Der tillades afvigelser på +/- 5 % DE på årsplan indenfor de enkelte

- husdyrgrupper, så længe det maximale antal DE ikke overstiges.
7. Der kan ikke "flyttes" DE mellem husdyrarter.
8. Der skal til enhver tid over for tilsynsmyndigheden kunne fremlægges diverse planer, afregninger, regnskaber eller lignende, som dokumenterer størrelsen af ejendommens dyrehold.

Information og ændringer på virksomheden

9. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.

Ophør

10. Ophører driften af det erhvervsmæssige dyrehold (dvs. < 3 DE) skal dette meddeles til Jammerbugt Kommune.
11. Ved ophør af bedriften, skal ejer foretage oprydning i et sådant omfang, at forureningsfare undgås

Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne godkendelse.

De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Anlæg

Staldinventar- drift

Ventilation

12. Ventilatorer skal renholdes og rengøres efter behov – dog mindst en gang om året.

Ammoniakreducerende miljøteknologier

Lugt

Gyllebeholder

13. Gyllebeholderne skal være forsynet med fast overdækning. alternativt kan flydelag anvendes mod, at flydelaget holdes intakt og løbende journaliseres i logbogen. Overtrædelse af notatpligten i logbogen kan medføre krav om overdækning af gyllebeholderne.
14. Ved opståede huller i flydelaget i forbindelse med bundvending, udbringning eller lignede, skal flydelaget reetableres indenfor 7 dage enten naturligt eller vha. f.eks. snittet halm eller lecanødder
15. Kravet om reetablering gælder ikke i forbindelse med udbringning, såfremt det er koncentreret i en sammenhængende periode. Der accepteres en periode på 2 uger uden tæt overdækning.

Dybstrøelse

16. Dybstrøelse skal i gennemsnit ligge mindst 3 måneder i stalden, før det kan betragtes som kompost.
17. Fast gødning, der ikke overholder kravet til opbevaring i markstak, skal opbevares på møddingsplads med fast bund og afløb til beholder eller opbevares i gyllebeholder.
18. Lagre af fast gødning uden daglig tilførsel skal overdækkes med kompostdug eller lufttæt materiale straks efter udlægning.

Gødnings- og ensilageopbevaring

19. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9,0 måneder på husdyrbruget
20. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted.
21. Kasseret ensilage fra ensilagepladsen eller – siloer skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.
22. Kompost eller kompostlignende dybstrøelse må højst ligge samme sted i 12 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år.
23. I tilfælde af etablering af ensilagestak eller oplag af kompost i markstak skal tidspunkt og placeringen noteres. Kort med placering af markstak skal opbevares sammen med gødningsplan/-regnskab for den pågældende planperiode.

Gyllehåndtering

24. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.
25. Såfremt der ved en eller flere af gyllebeholderne etableres fast pumpeudstyr, skal elinstallationen indrettes, så at pumpen ikke kan startes utilsigtet.
26. Hvis der monteres fjernbetjent pumpeudstyr på en eller flere af gyllebeholderne, skal der være monteret en anordning, der sikrer at pumpen slår fra automatisk, når der er pumpet, hvad der svarer til indholdet af en gyllevogn. Der kan alternativet etableres en anordning, som sikrer, at pumpen kun kan startes, når der står en gyllevogn under udløbet.

Gylleforsuring

27. pH skal registreres løbende v.h.a. datalogning.
28. Syreforbruget skal registreres løbende og noteres i logbog
29. Der skal etableres fast overdækning (flydelag/telt/betonlåg/leca / hexacover) på beholdere med forsuret gylle.

Transport

Transport af husdyrgødning

30. Transport af flydende husdyrgødning på offentlig veje skal foregå i transportvogne, hvor åbninger skal være forsynet med låg eller lignende, så spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
31. Transport gennem større byer og for afstande over 10 km skal foregå i lastbil eller et påhængskøretøj hertil.

Øvrig transport

32. Transport af foder og øvrige hjælpemidler til og fra ejendommen skal hovedsageligt finde sted mellem kl. 6 og kl. 18.
33. Transport af dyr til og fra ejendommen skal fortrinsvist ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 7 til kl. 18.

Anvendelse af anden organisk gødning

34. Al anvendelse i markdriften af spildevandsslam, bioaske og øvrigt affald til jordbrugsformål, jordforbedrende midler samt øvrige produkter med indhold af kvælstof og fosfor skal årligt oplyses og dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden.

Spildevand og overfladevand

35. Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og anvendes i henhold til reglerne for

- husdyrgødning og spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen
36. Vaskevand fra rensning af staldene skal opsamles i beholder og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
37. Al vask af maskiner, redskaber samt sprøjte skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.

Uheld og risici

38. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: Alarmcentralen tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: Tilsynsmyndigheden Jammerbugt kommune Teknisk Forvaltning tlf.: 72 57 77 77.
39. Beredskabsplanen skal holdes ajourført og skal være at finde for alle medarbejdere på bedriften.

Støj

40. Ejendommens bidrag til støj i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelse eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, korrigerede lydtryksniveau i dB(A):

Tidsrum	Grænse dB(A)
Mandag – fredag kl. 07.00 – 18.00	55
Lørdag kl. 07.00 – 14.00	
Mandag – fredag kl. 18.00 – 22.00	45
Lørdag kl. 14.00 – 22.00	
Søn- og	

helligdage kl. 07.00 – 22.00	
Alle dage kl. 22.00 – 07.00	40

Tabel 1. Støjgrænser.

Maksimalværdien af støjniveauet må om natten ikke overstige 55 dB(A).

Normal kørsel med traktor og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af støjgrænserne i ovenstående vilkår.

41. Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere at støjvilkår overholde, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommen omgivelser (under fuld Drift) eller kildestyrkemålinger, ved de enkelte støjkloder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

42. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår nr. 40 ikke kan overholdes. Støjmålingerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Skadedyr

43. Der skal på landbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinierne fra Statens Skadedyrlaboratorium.

44. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Støv

45. Landbrugsproduktionen må ikke give anledning til væsentlige støvgener udenfor ejendommens arealer.

46. Fodersiloer m.v. skal indrettes, så støvgener i forbindelse med evt. indblæsning af foder undgås. Dette kunne for eksempel være ved anvendelse af cykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

Lys

47. Mellem solnedgang og solopgang skal porte holdes lukkede og andre staldåbninger afskærmes for at reducere lysgenerne for omboende. Portene kan dog åbnes kortvarigt ved ind- og udkørsel.

Oplag af olie, affald, pesticider og øvrige kemikalier

48. Etablering og sløjfning af olietanke skal ske i henhold til Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, Bekendtgørelse nr. 729 af 14. juni 2007 eller den til enhver tid gældende bekendtgørelse på området.

49. Opstilling af plasttanke henvises til Beredskabsstyrelsens vejledning til opstilling af plasttanke.

50. Olietanke skal så på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og som minimum være overdækket med et halvtag

51. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand

52. Olie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening

Affald

53. Affald skal opbevares og bortskaffes efter Jammerbugt Kommunes regulativer
54. Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunens affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).
55. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Affaldet skal bortskaffes efter kommunens regulativer.
56. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket kasse, container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.
57. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og frie for affald. Evt. spild på offentlige veje i forbindelse med landbrugsmæssig drift (jord m.v.) fjernes hurtigst muligt.

Sprøjtemidler og medicin

58. Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer
59. Lægemiddelrester og brugt kanyler skal bortskaffes via autoriserede kanaler som f.eks. kommunale modtageordninger. Ved særlige forholdsregler for bortskaffelse af lægemidler, vil det fremgå af indlægssedlen i pakninger.
60. Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler må ikke

ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb

61. Medicinrester og rester af sprøjtemidler samt emballage skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald, herunder reglerne om olie- og kemikalieaffald.

Udbringningsarealer

Udbringning af husdyrgødning

62. Udbringning af flydende husdyrgødning på sortjord og græsmarker inden for 1000 m til de såkaldte § 7 naturarealer må kun foretages ved nedfældning. Vilkåret omfatter følgende arealer: 1-0, 1-1, 1-2, 1-3, 1-4, 2-0, 3-0, 4-0, 5-0, 6-0, 7-0, 7-1, 8-0, 9-0, 10-0, 11-0, 12-1, 13-0, 14-0, 15-0, 15-1, 15-2, 16-0, 16-1, 17-0, 17-1, 17-2, 18-0, 18-1, 18-2, 19-0, 19-1, 19-2, 20-0, 20-1, 22-1, 22-0
63. Fra 1. januar 2011 skal al udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker ske ved nedfældning.
64. Ved udbringning af husdyrgødning på ubevoksede arealer skal det nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Nitratudvaskning

65. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 462,66 DE per planår (1/8-31/7), og således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end 1,36 DE/ha. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.
66. Ifølge udvaskningsberegningerne er omfanget af efterafgrøder øget til, at der dyrkes efterafgrøder på 6,1 % af efterafgrødegrundarealet udover de gældende regler.
67. Der skal anvendes følgende sædskifte på de angivne arealer:

Sædskifte	Ha	Arealer
K4	47,57	75; 76; 77; 78; 50; 7-1; 108-0; 109-0

Det angivne sædskifte kan dog udskiftes med et sædskifte, der har et lavere udvaskningsindex.

68. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor for de seneste 5 år f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber eller ansøgninger vedrørende enkeltbetalingsordningen.

69. Arealer, der er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder (29,05 ha), skal så vidt muligt være dækket af efterafgrøde i vinterhalvåret, hvis disse ikke er bevokset med anden efterafgrøde.

Fosfor

70. Fosforoverskuddet må ikke overstige 2,5 kg P/ha/år. Det forudsættes at der ikke tilføres fosfor med handelsgødning/uorganisk gødning, såfremt der er balance eller fosforoverskud på arealerne (startgødning til majs undtaget). Der må ikke tilføres arealerne anden organisk gødning med indhold af fosfor.

71. Der skal ved tilsyn kunne dokumenteres for de seneste 5 år f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber eller ansøgninger vedrørende enkeltbetalingsordningen.

Renere Teknologi - BAT

72. Der skal i godkendelsesperioden foretages fornøden forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik til nedbringelse af eventuelle gener fra stald og gødningsopbevaringsanlæg.

73. Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden dokumentere, at substitutionen

sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

74. Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. ventilations- og mælkekøleanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

75. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.

76. Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.

Beskrivelse og vurdering af det ansøgte

- miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Beskrivelse

LandboNord har på vegne af Finn Ebdrup søgt om miljøgodkendelse til en udvidelse af slagtesvineproduktionen på ejendommen Svinkløvvej 218 Fjerritslev fra 377,3 DE svin og 38,2 DE i kvæg til 397 DE svin og 103 DE i kvæg. Udvidelsen sker inden for eksisterende bygningsrammer.

Det generelle krav om 15 % reduktion af NH₃fordampningen er opfyldt idet indholdet af råprotein og fosfor i slagtesvinefoderet er lavere end normen. Ligeledes er der valgt en stalddtype med en lav ammoniakfordampning (delvis fast gulv) samtidig med at der kører forsuring på 47 % af svinebesætningen. I den ansøgte drift er der anvendt forsuring på 57 %. Ejendommen ligger i bufferzone II. Det nærmeste sårbare naturareal belastes med 0,09 kg N/år hvor kravet er maksimalt 0,5 kg N/år. Ligeledes er der ikke problemer med lugtgener i forhold til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse eller byzone. Nærmeste naboejendomme ligger ca. 600 m nordvest, 350 m sydvest og 800 m øst for driftsbygningerne på Svinkløvvej 218. Ejendommens lokalisering ses af bilag 1.

Anlægget og en del af arealerne ligger i "naturområde" i henhold til Nordjyllands Amts regionplan 2005. De resterende arealer ligger i "jordbrugsområde". Udvidelsen foregår i eksisterende bygninger og bygningsmassivet kommer derfor ikke til at fremstå anderledes i landskabet. Der er taget hensyn til beskyttelseslinier, fredninger og andet i forbindelse med tidligere godkendelser.

Enkelte ejede og forpagtede arealer ligger i nitratfølsomt indvindingsområde. Kravet om at der ikke må være en stigning i nitratudvaskningen fra disse arealer er opfyldt ved etablering af 6,1 % ekstra efterafgrøder på disse arealer. På samme måde opfyldes kravene til udvaskningen fra arealerne i nitratklasse 1-3. Der indgår ingen aftalearealer i denne ansøgning.

Det nærmeste område som i kommuneplanen er udlagt til boligområder er Fjerritslev som er beliggende 2,5 km sydvest for ejendommen.

Bedriften ligger uden for fredninger, strand-, klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer, og kirkebyggelinjer. Den ligger indenfor skovbyggelinjen, men der er tale om eksisterende lovligt byggeri og der opføres ikke nybyggeri.

Flere af ejendommens lodder er omfattet af Hingelbjergfredningen som også er udpeget som værdifuldt kulturmiljø i regionplanen. Desuden er flere af ejendommens lodder omfattet af regionalt naturområde i regionplanen og endnu flere arealer er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Der findes flere fredede gravhøje i området, der hver har en beskyttelseszone på 100 m omkring gravhøjen.

Afstandskrav i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt.

Afstandsforhold fra staldbygning/gyllebeholdere	
Fælles vandindvindingsanlæg	> 50meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	>25 meter
Sø/vandløb	> 15 meter
Offentlig vej, privat fællesvej	>15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 meter
Naboskel	> 30 meter
Beboelse på samme ejendom	> 15 meter

Vurdering

Jammerbugt Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed.

Ændringen/udvidelsen vil ikke forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige, geologiske-, eller rekreative værdier i området.

Det vurderes endvidere, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Indretning og drift

Beskrivelse

Stalde

Der er vedlagt anlægstegning som bilag 2.

Der etableres ikke nybyggeri i forbindelse med udvidelsen. Ligeledes er der tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Belysning er vist på anlægstegning bilag 2.

Staldenes indretning ses i nedenstående skema:

Staldtype	Dyretype og antal
Toklimastald, delvis spaltegulv	18000 stk. smågrise fra 7,2 -30 kg
Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	9209 stk. slagtesvin 30 -100 kg
Spaltegulvbokse	103 kvier/stude
Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time	101 Kvier/stude
Bindestald med riste	46 kvier/stude
Dybstrøelse	10 ammekøer
Dybstrøelse	5 tyrekalve

Ventilationsafkast er vist på anlægstegningen – bilag 2.

VENTILATION AF DRIFTSBYGNINGER					
Bygning nr.	Antal Afkast	Afkast højde	Afkast højde over tag	Over-/undertryk andet	
5	2	8	100 cm	Undertryk	
7				Naturlig	
15	32	7	50/100	Undertryk	Diffust luftindtag

Ensilage og foder

Der opbevares grovfoder til kreaturer i markstakke.

Foder til kreaturer opbevares indendørs i bygning 8 og foder indkøbt til svin opbevares i udendørs i siloer.

	Nudrift	Ansøgt
Foder indkøbt til svin	2650	2650
Foder indkøbt til kreaturer	35	80
Grovfoder til kreaturer	715	1780

Sprøjtemidler

Der henvises til anlægstegning (bilag 2) med hensyn til placering af kemikalier samt påfyldning af sprøjte. Indvendig rengøring af sprøjte foregår i marken. Bedriften fører lovpligtig sprøjtejournal hvoraf detaljerede oplysninger vedr. det behandlede areal, afgrøder, anvendt sprøjtemiddel, dosering og dato for behandling fremgår. Journalen føres senest 7 dage efter behandling og opbevares i 5 år på bedriften.

Vandforbrug

Forbruget af drikkevand og vaskevand til drift stiger fra 12.000 m³ til 15.000 m³ efter udvidelse af dyreholdet.

Vandforsyning sker fra privat boring.

Drikkevandsinstallationer kontrolleres jævnligt for at undgå unødigt spild.

Energiforbrug

FORBRUG AF RÅVARER, ENERGI OG VAND (tons,m ³ ,kg,l)			
Resurse	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (f.eks. tanktype, bygning og indretning)
Diesellole til traktorer m.v.	70000	70000	5900 dieseltank flyttes til bygn. Nr. 9
Fyringsolie	25000	25000	2600 l udendørs ved 15
Benzin	600	600	l 200 l tromle på plads 10
Smøreolie	1000	1000	l 65/200 l tromle i bygn. 9
Stokerfyr/bolig			Korn eller træpiller
Kunstgødning – flydende			I henhold til N-kvote- opbevares i udendørs tank på plads 11
Foder indkøbt til svin	2650	2650	I udendørs siloer
Foder indkøbt til kreaturer	35	80	I foderlade bygn 8
Grovfoder til kreaturer	715	1780	I markstakke
Kemikalier			I h.t. sprøjtejournal- opbevaring i udendørs container
Elforbrug til lys opvarmning m.m.	150.000	225.000	
Drikkevand og vaskevand (drift)	Skøn 12.000	Skøn 15.000	Vandforsyning fra privat boring

Energibesparende foranstaltninger

Der er installeret naturlig ventilation i den ombyggede kvægstald. Øvrige stalde er med mekanisk ventilation. Ventilationssystemet optimeres i de øvrige stalde. Der undgås modstand i ventilationssystemerne med jævnlig inspektion og rengøring af kanaler og ventilatorer

Der er installeret energibesparende belysning (udvendig/indvendig)

Olietanke

På ejendommen er der en 2 overjordiske tanke. En dieselloletank fra 1983 på 5900 liter placeret indendørs i maskinhuset (bygning 9) og en fyringsolietank på 2600 liter placeret udendørs ved bygning 15.

Forbruget af diesel er anslået til 70.000 liter og fyringsolieforbruget er anslået til 25000 liter efter udvidelse af dyreholdet.

Ved møddingspladsen (bygning 10 på bilag 2) er placeret en 200 l tromle og forbruget af benzin er anslået til 600 liter efter udvidelse af dyreholdet.

Stalde

Stald, ensilageplads og gyllebeholdere etableres i henhold til landbrugets byggeblade og BAT-byggeblade (bedst tilgængelige teknik).

Vurdering

Jammerbugt kommune vurderer, at ejendommens staldinventar og drift med de stillede vilkår ikke giver anledning til væsentlig påvirkning.

Ophør af husdyrbruget

Beskrivelse

Ved virksomhedens eventuelle ophør, vil stalde blive rengjort og gyllekummerne tømt. Hvis bygningerne skal anvendes til andet formål vil inventar og tekniske anlæg blive fjernet, og bygningerne tilpasset det nye formål. Hvis bygningerne ikke skal anvendes efter ophør, vil stalde og opbevaringsanlæg blive taget ud af drift i henhold til reglerne beskrevet om 10 års beholderkontrol.

Vurdering

Det er fastsat i vilkår, at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger ved ophør af driften for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til en tilfredsstillende stand.

Desuden er det fastsat i vilkår, at ophører driften af erhvervsmæssigt dyrehold (dvs. < 3 DE) skal dette meddeles til Jammerbugt Kommune.

Dyrehold og husdyrgødning

Beskrivelse

Dyrehold

Dyreholdet på "Hingelbjerg Nørregård" ønskes udvidet/ændret fra en produktion på 414,24 DE til 499,93 DE.

Dyretype	Nudrift Stk.	Nudrift DE	Ansøgt stk.	Ansøgt DE
ammekøer (400-600 kg)	0	0	10	6,25
Kvier/stude	100	37,64	250	96,16
Tyrekalve (0-6 mdr.) tung race	0	0	5	0,56
Smågrise (7,2 – 30 kg)	11000	62,31	18000	97,01
Slagtesvin (30 – 100 kg)	11000	314,29	9209	299,95
I alt		414,24		499,93

Husdyrgødning

Udvidelse af dyreholdet medfører en forøget produktion af husdyrgødning. Der produceres således årligt 9332 tons gylle inkl. drikkevandsspild og 59 tons dybstrøelse.

Der hverken opbevares eller anvendes husdyrgødning fra andre ejendomme eller leveres til andre ejendomme.

	Opført-årstal	Sidst kontrolleret - dato (10 års beholderkontrol)	Volumen- tons
Gyllebeholder I	1979	22-06-1999	800
Gyllebeholder II	1992	27-11-2003	2900
Gyllebeholder III	2006		4400
Gyllekanaler			668
I alt			8768

Gyllebeholderne har dykket indløb, og der føres logbog over flydelaget.

Ejendommens opbevaringskapacitet er opgjort ovenstående til i alt 8768 tons. Med en årlig produktion af gylle på 9332 tons kan opbevaringskapaciteten beregnes til ca. 11 måneder, hvilket stemmer overens med indsendte kapacitetserklæring.

Vurdering

Dyrehold

De angivne DE er beregnet i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen¹, som var gældende på godkendelsestidspunktet.

Det vurderes, at der med rimelighed kan reguleres i besætningen, dog forudsat, at det samlede antal DE ikke overskrides, idet en normal malkekvægbesætning kræver en vis fleksibilitet med hensyn til opdræt.

Husdyrgødning

Håndteringen af gødning foregår som gylle og dybstrøelse. Der er i vilkår 21 stillet krav om mindst 9 måneders opbevaringskapacitet til gylle. Da opbevaringskapaciteten efter udvidelsen er beregnet til 11 måneder, opfyldes kravet.

Ammoniakfordampningen reduceres væsentlig ved overdækning af kompost- og ensilagestakke. Såfremt det er muligt bør udspreddingen af kompost ske direkte fra stald. Herved reduceres ammoniakfordampningen yderligere.

Transporter

Beskrivelse

Ejendommens beliggenhed bevirker, at hovedparten af ejendommens transporter sker ad offentlig vej. Gylletransporter og transporter med markafgrøder er sæsonbetonet, medens øvrig transporter med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året.

Den interne transport på ejendommen er indrettet så den giver minimum gene for naboer.

Nedenstående ses en opgørelse over transporter i forbindelse med driften af "Hingelbjerg Nørregård":

TRANSPORT TIL OG FRA EJENDOMMEN						
	Antal/mængde pr år		Kapacitet pr transport		Antal transporter pr år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Levende dyr smågrise	11000	18000	550	1050	21	18
Salg af slagtesvin	11000	9209	216 stk	205	51	45

¹ Husdyrgødningsbekendtgørelsen: bekendtgørelse nr. 814 af 13. juli 2006 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Kalve til ejendommen	100	250	8-9 stk	21 stk	12	12
Flytning af kvier	100	250	8-9 stk	21 stk	12	12
Døde dyr	330 stk	320 stk	6-7 stk	6-7 stk	51	51
Indkøbt foder	2685 t	2730 t	30 t	30 t	90	91
Grovfoder til kvier	715 t	1780 t	12 t	12 t	60	148
Eget korn o.l.	2500 t	2500 t	20 t	20 t	125	125
Gylle	7350 t	9332 t	20 t	20 t	368	467
Dybstrøelse	t	59 t	12 t	12 t		5
Dieselolie/fyringsolie	95000l	95000	5000 l	5000 l	19	19

Transport med levende smågrise til ejendommen har p.t. en kapacitet på 1050 grise kan ændres til ca. 500 således der bliver 36 transporter pr. år.

Transportveje ses bilag 3.

Vurdering

Bedriften ligger hensigtsmæssigt i forhold til til- og frakørselsforhold.

For at mindske gener fra transport henstilles det, at transport foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Det ansøgte vil betyde en forøgelse af antallet af transporter til og fra ejendommen. Forøgelsen af antallet af transporter er efter kommunens opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener om omkringboende.

Udspredningsarealer

Beskrivelse

Ejendommens samlede udspredningsareal areal udgør 339,78 ha, og hele arealet kan betegnes som udbringningsareal. Der er ikke indgået aftale om modtagelse eller levering af husdyrgødning til/fra tredjemand.

Ejendommens udspredningsarealer ses af bilag 4.

For en stor del af arealernes vedkommende er de beliggende omkring ejendommen. Den øvrige del af arealerne ligger hovedsageligt placeret omkring Fjerritslev by.

Vurdering

Stort set alle bedriftens arealer ligger hensigtsmæssigt i forhold til naboer og byer. I henhold til begrebet "godt landmandskab" bør der tages et særligt hensyn ved driften af disse arealer.

Endvidere er det fastsat i vilkår, at hvis der sker ændring i udbringningsarealerne skal dette forinden vurderes/godkendes af Jammerbugt Kommune, idet det kan medføre, at der skal udarbejdes en ny miljøgodkendelse eller en § 16 godkendelse.

Lugt, lys og støv

Beskrivelse

Lugt

Mange forhold kan influere på lugtbidraget. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyr er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning og styring, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem, overbrusningsanlæg og hygiejne i stalden.

Endvidere vil management med henblik på at sikre en veldefineret gødeadfærd især være vigtig, da lugten først og fremmest stammer fra gødningen.

I forbindelse med ansøgning om udvidelse af dyreholdet, er lugtbidraget i ansøgningssystemet for den ønskede udvidede produktion beregnet, jf. nedenstående skema:

Områdetype	Beregningsmodel	ukorrigeret geneafstand (m)	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	727,20 meter	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelse/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet Bebyggelse	Ny	546,29 meter	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelse/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig	Ny	239,20 meter	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelse/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand

Udvidelse af dyreholdet medfører øget geneafstand.

Hensynet til naboer skal tilgodeses, og for så vidt angår vurderingen af om produktionen kan give anledning til lugtgener, kan der tages udgangspunkt i de beregnede geneafstande, idet genekriterierne kan betragtes som et givet områdes tålegrænse, dvs. den maksimale miljømæssigt acceptable belastning af et område.

Nærmeste nabo, Svinkløvvej 196 er at betragte som enkeltbolig, og den beregnede geneafstand efter udvidelse af dyreholdet er ca. 240 meter. Afstanden til den nærmeste nabo fra nærmeste stald er ca. 380 meter. Lugtvejledningens geneafstand tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldanlæg til en nabo eller et område, hvor genekriteriet skal overholdes – det betyder, at nærmeste nabo er beliggende udenfor tålegrænsen.

Der er ikke foretaget lugtreducerende tiltag, f.eks. ændret ventilation, luftrensning, køling.

Lys

Der er etableret dagslysstyring i kostalden, så lyset automatisk slukker når der er tilstrækkeligt dagslys. Der er udendørs lys ved alle stalde. Der er etableret bevægelsessensorer på næsten al udendørs belysning.

Udendørs lyskilder er markeret på anlægstegningen (bilag 2).

Støv

Der er ikke særlig støvende adfærd i forbindelse med driften af ejendommen.

Vurdering

Lugt

Det vurderes, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendommen, Svinkløvvej 196, da den ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af den størrelse. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for omkringboende, eller såfremt Jammerbugt Kommune finder det nødvendigt, skal virksomheden lade foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten udenfor ejendommen reduceres.

Lys

Det vurderes, at driften sammenholdt med de vilkår, der er stillet for belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende.

Støv

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til begrebet "godt landmandskab", at for at begrænse støvgener skal al transport til og fra bedriften foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Affald

Alm. affald og farligt affald

Affaldstyperne og håndteringen heraf er oplistet i nedenstående skema:

AFFALD			
Affaldstype		Opbevaring	Bortskaffelse
Dagrenovation			Kommunal ordning
Døde dyr		I container og under kadaverkappe	DAKA
Landbrugsplast		Ved markstakken	Genbrugsplads
Papir/nylonsække		Lade	Container/kommunal ordning
Klinisk risikoaffald		I depot mellembygning 15	Kommunal ordning
Emballage fra sprøjtemidler			Kommunal ordning
Sprøjtemidler			Kommunal ordning Mokana
Spildolie			Kommunal ordning værksted
Oliefiltre			Kommunal ordning Mokana
Akkumulatorer			Værksted
Spraydåser	250	I depot teknikrum	Kommunal ordning Mokana

Lysstofrør	50		Kommunal ordning
Dæk			værksted
Jern/metal			Produkthandler
Elektronisk udstyr			Genbrugsplads

Døde dyr

Døde dyr opbevares i kølecontainer indtil afhentning. Placering af kølecontainer og afhentningsplads fremgår af anlægstegning (bilag 2). Døde dyr afhentes af DAKA jf. regler om afhentning af dyr i bekendtgørelse nr. 439.

Fast affald

Placering af affald fremgår af anlægstegning (bilag 2).

Olie- og kemikalieaffald

Placering af affald fremgår af anlægstegning (bilag 2).

Klinisk risikoaffald

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler afleveres til den kommunale genbrugsplads. Opbevares i depot mellembygning 15 (bilag 2).

Vurdering

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, hvorfor der skal der føres register over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Det er BAT, at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor affaldsproduktionen kan minimeres.

Støj

Beskrivelse

Ejendommens støjkloder er hovedsageligt ventilationsanlæg, blæsere, gyllepumpe, foderanlæg og samt den daglige brug af traktor og transporter til/fra ejendommen.

Støjkloder

Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	Hele året		
Indblæsning af foder i siloer	84 læs pr. år		
Kompressor	Korte perioder		
Gyllepumper	*1 streng hver 2. døgn 5-6 timer (forsuring)		
Fuldfoderblander v. kvæg	½ time pr døgn		Bygning 8
Dgl. Brug af traktor			
Flytning af grise ml. staldafsnit			
Transport af levende dyr			

* 1 streng svarer til et staldafsnit.

Der er daglig brug af traktor i forbindelse med fodring. Gyllepumper kører 1 gang hver andet døgn (hvert staldafsnit hvert andet døgn i 5 -6 timer). Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis ensilering og efterårsarbejde i marken) der går udover dagtimerne.

Foderanlæg støjer minimalt, og er placeret inde i bygningerne.

Vurdering

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er derfor ikke foretaget eller krævet støjberegninger eller målinger i forbindelse med meddelelse af denne godkendelse.

Skadedyr

Beskrivelse

Det er i ansøgningen oplyst, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse generelt sker i henhold til Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinier samt efter kommunens anvisninger.

Evt. flueproblemer i staldafsnittene bekæmpes med gyllefluer. Har ingen problemer, da det er forsuret gylle.

Rottebekæmpelse

Der er fast aftale med firmaet autoriseret firma der gennemgår ejendommen 4-6 gange årligt.

Vurdering

I forbindelse med dyrehold kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes. samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektiv, hvorfor der stilles vilkår herom. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der skal gøres opmærksom på at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

Spildevand

Beskrivelse

Spildevand fra stalde, malkestald og vaskeplads ledes til gyllebeholder, mens sanitært spildevand ledes via trixtank til nedsivning. Der er i normtallet for gylleproduktionen indregnet 3.100 l rengøringsvand og drikkevandsspild pr. ko.

Afløbsforhold fremgår af anlægstegningen (bilag 2).

SPILDEVAND				
Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m ³		Opsamling / bortskaffelse	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Sanitært spildevand (drift)	170 m ³	170 m ³	Bundfædningstank/ nedsivning	Uændret
Betonplads + plads 11	375 m ³	375 m ³	Gylletank	Uændret
Tagvand fra stalde	4920 m ³	4920 m ³	Til dræn*	Til dræn
Bemærkninger	* ikke alle bygninger er forsynet med tagrender			

Vurdering

Det er kommunens vurdering, at der er en miljørisiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjteudstyr. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder, hvorved det udsprede sammen med gyllen, hvilket vil være den miljømæssigt bedste løsning.

Risici

Spild af kemikalier og udslip af gylle
Minimering af risiko for uheld

Beskrives under egenkontrol. Ved pumpning af gylle er der altid overvågning. Der er generator der kan anvendes ved strømsvigt. Der henvises i øvrigt til afsnit om management og egenkontrol, samt beredskabsplan (bilag 8).

Minimering af gene og forurening ved uheld
Beskrives i ejendommens beredskabsplan bilag 8.

Vurdering i forhold til overfladevand

Ansøgning

Ved den ansøgte produktion vil følgende mængde af næringsstoffer blive spredt på udbringningsarealerne:

	kg N	kg P	Antal DE	Harmonital DE/ha	Reelt dyretryk DE/ha
Nudrift	40.540	7.526	401,7	1,42	
Ansøgt	47.190	8.186	462,7	1,44	1,36

Det samlede udbringningsareal er 339,88 ha.

Der er ansøgningen angivet, at der skal benyttes sædskifte K4 på 47,57 ha. På resten af arealerne benyttes referencesædskiftet S4 (292,26 ha). Der er stillet vilkår om brug af sædskiftet K4.

Udbringningsarealernes beliggenhed

Udbringningsarealer ligger i langt overvejende grad i oplandet til Limfjorden (81 %), mens resten afvander til Skagerrak. Arealerne ligger i opland til vandløbene Sløjkanalen, Årebro Kanal, Tranum Å og Slette Å. Enkelte arealer afvander direkte til Skagerrak gennem mindre grøfter/vandløb.

Kystvande (habitat)

Størstedelen af arealerne (81 %) afvander til Limfjorden via vandløb ved:

- Løgstør Bredning har skærpet målsætning og er en del af internationalt beskyttelsesområde (EF-Habitatområde nr. 16, EF-Fuglebeskyttelsesområde nr. 12 og Ramsarområde nr. 6).
- Nibe Bredning har skærpet målsætning og er en del af internationalt beskyttelsesområde (EF-Habitatområde nr. 15, EF-Fuglebeskyttelsesområde nr. 1 og Ramsarområde nr. 7).

En nærmere beskrivelse af de berørte marine områder samt habitat områder i disse fremgår af bilag 6.

Kvælstof tilførsel til Limfjorden

Størstedelen af udbringningsarealerne ligger i nitratklasse 3 (124,5 ha), og resten af arealerne ligger i nitratklasse 1 (63,62 ha) og 2 (151,77 ha). Udbringelsen af gødning skal i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug herved reduceres til 63,3 % af harmonikravet (0,912 DE/ha svarende til en udvaskning fra rodzonen på 67,8 kg N/ha).

For at overholde kravene om et reduceret harmonikrav, kan der benyttes en række virkemidler for at reducere kvælstofudvaskningen såsom ændret sædskifte, ekstra

efterafgrøder og reduktion af N-normen. I den aktuelle sag benyttes sædskifte K4 på 47,57 ha og efterafgrøder på 6,1 % af efterafgrødegrundarealet udover de gældende regler. Ved beregning i N-farm findes en udvaskning på 67,3 kg N/ha fra udbringningsarealerne ved det ansøgte projekt. (Nudrift er angivet som 69,7 kg N/ha)

Der er stillet vilkår til brug af efterafgrøde og sædskifte, samt for dokumentation af overholdelse af kravene.

Fosfor tilførsel til Limfjorden

Størstedelen af udbringningsarealerne er fosforklasse 0 (204,86 ha) og resten af arealerne er fosforklasse 2 (135,02 ha). 276,16 ha er beliggende i opland til Natura 2000, som er overbelastet med fosfor. Heraf er 145,62 ha lavbundsarealer.

Der vil ved udbringningen være et fosforoverskud på 2,45 kg P pr. ha pr. år. (Nudrift er angivet som 1,05 kg P pr. ha pr. år)

Kravet til fosfor i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug er i henhold til ansøgningsmaterialet overholdt. Jammerbugt Kommune vurderer, at der ikke er nogle af arealerne, som skal omfattes af skærpede krav.

Der er stillet vilkår om, at der årligt maksimalt må være et fosforoverskud på 2,5 kg fosfor/ha på udbringningsarealerne svarende til beskyttelsesniveauet.

Vurdering

Projektet overholder bestemmelserne i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug af 20. december 2006 med hensyn til udledning af kvælstof og fosfor til overfladevand, og det vurderes, at projektet ikke vil medvirke til en væsentlig forringelse af forholdene i Limfjorden/Skagerrak.

Fremtidssikring af vandkvaliteten i Limfjorden og oplandet hertil skal opnås gennem den kommende vand-/handlingsplan for Limfjorden.

Vandløb

Udbringningsarealerne ligger op til følgende vandløb:

- Sløjkanalen på flere strækninger på tilsammen 1100 meter. Vandløbet er § 3 og § 69 beskyttet. Målsætningen for vandløbet er B3 – Karpefiskevand og forureningsgrad II. Vandløbet overholdte ikke målsætningen i 2002.
- Årupgårdsgrøften (Årebro Kanal-systemet) på en strækning af 250 meter. Vandløbet er § 3-beskyttet og ikke målsat.
- Gravenskærgrøften (Årebro Kanal-systemet) på flere strækninger af tilsammen 1.500 meter. Vandløbet er § 3 og § 69 beskyttet. Målsætningen for vandløbet er B1 – Gyde og yngleopvækstvand for laks og forureningsgrad I. Vandløbet overholdte ikke målsætningen i 2002.
- Slette Å på en strækning af 150 meter. Vandløbet er § 3 og § 69 beskyttet. Målsætningen for vandløbet er på strækningen C – vandafledning og æstetisk tilfredsstillende.
- Telling Å (Tranum Å-systemet) på en strækning af 200 meter. Vandløbet er § 3 og § 69 beskyttet. Målsætningen for vandløbet er B1 - yngleopvækstvand for laks og forureningsgrad I. Vandløbet overholdte ikke målsætningen i 2002.

Vurdering

Udbringningsarealerne er intet sted stærkt skrånende umiddelbart ned mod vandløbene. Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbene under kraftige regnskyl anses på den baggrund ikke at udgøre en risiko.

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af vandløbene beliggende op til udbringningsarealer.

Søer

Udbringningsarealerne ligger ikke direkte op til beskyttede søer:

Samlet vurdering

Jammerbugt Kommune vurderer, at da ansøgningen overholder bestemmelserne i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug af 20. december 2006, vil projektet ikke medvirke til en væsentlig forringelse af forholdene i marine områder herunder habitatområder, samt vandløb og søer.

Vurdering i forhold til natur

Ammoniakpåvirkning fra stald og lager

Ifølge ansøgningsmaterialet medfører projektet, at ammoniaktab fra stalde og gylletanke falder fra 3814 til 3261 kg N/år – svarende til en meremission på - 45 kg N/år.

Generel reduktion af ammoniakfordampning fra stald og lager

Ifølge ansøgningsystemet er det generelle krav om reduktion af ammoniakfordampningen fra stald og lager overholdt.

Ammoniakpåvirkning i bufferzoner

Der er via ansøgningsystemet foretaget beregninger af ammoniakdeposition eftersom ejendommen ligger indenfor bufferzone 1. Naturarealet, der afkaster bufferzone er et overdrevarsareal, som ligger ca. 160 m østsydøst for ejendommen (naturareal nr. 1 på kortbilag 6). Ifølge ansøgningsystemet beregnes merdepositionen til 0 kg N/ha på naturarealet. Det forhold giver derfor ikke anledning til fastsættelse af yderligere vilkår.

Ammoniakpåvirkning af øvrige naturarealer

I omegnen af ejendommen ligger adskillige beskyttede naturarealer, der ikke er store nok til at være omfattet af husdyrlovens § 7. Kommunen har ikke foretaget beregning af ammoniakdepositionen på disse arealer, da det er beregnet at projektet vil medføre en mindre emission.

Relation til Natura 2000

Nærmeste Natura 2000 arealer ligger ca. 1,9 km fra ejendommen. Det drejer sig om nr. 13, Svinkløv Klitplantage og Grønnestrand der ligger ca. 1,9 km mod nordøst.

Da projektet ikke medfører øget ammoniakfordampning, vil det ikke medføre en negativ påvirkning af naturtyper indenfor dette Natura 2000 område.

Udbringningsarealer (bilag 5)

Projektilpasninger

Der er ikke forud for dette projekt foretaget tilpasninger i form af udtagne udbringningsarealer:

Det nuværende projekt

Udbringningsarealerne ligger minimum 1,4 km fra Natura 2000 områder. Fortsat landbrugsmæssig drift vurderes ikke at medføre væsentlige påvirkninger af arter eller naturtyper, som er omfattet af udpegningsgrundlagene.

De nedenfor nævnte udbringningsarealer ligger mindre end 1000 m fra § 7 arealer, hvorfor der på disse arealer stilles vilkår om nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker. Fra 1. januar 2011 gælder kravet om nedfældning på alle arealer med sort jord eller græsmarker uanset beliggenhed.

1-0	1-1	1-2	1-3	1-4
2-0	3-0	4-0	5-0	6-0
7-0	7-1	8-0	9-0	10-0
11-0	12-1	13-0	14-0	15-0
15-1	15-2	16-0	16-1	17-0
17-1	17-2	18-0	18-1	18-2
19-0	19-1	19-2	20-0	20-1
22-1	22-0			

Der er ikke registreret § 3 beskyttet natur på udbringningsarealerne.

Følgende udbringningsarealer ligger helt eller delvist indenfor fredninger.

7-0	7-1	8-0	10-0	19-1
-----	-----	-----	------	------

I henhold til fredningskendelsen må arealer under kultur dyrkes som hidtil. De nævnte arealer var dyrkede på tidspunktet for fredningen.

Der er på følgende udbringningsarealer nr. 10, 106 registreret fredede fortidsminder, hvor der ifølge gældende lovgivning er forbud mod jordbehandling i en bræmme på 2 m. omkring fortidsmindet.

Forbudet mod jordbehandling er også gældende for fortidsminder i markskel eller marknære arealer.

Der er ikke konflikt med beskyttede diger på arealerne.

De fleste arealer ligger i naturområde, mens nogle ligger i regionalt naturområde og andre i jordbrugsområde jf. Regionplan 2005.

Enkelte arealer og dele af arealer ligger indenfor økologisk forbindelse jf. Regionplan 2005. Projektet vurderes ikke at forringe funktionen af den økologiske forbindelse.

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring ejendommen. Detaljeret kendskab til de enkelte arters forekomst i området haves ikke, og udvidelsen vurderes at have en neutral effekt for de potentielle arter.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets arealer er kommunen i øvrigt ikke bekendt med forekomster af planter og dyr, som er omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor.

På baggrund heraf vurderer kommunen, at driften på udbringningsarealerne ikke vil medføre væsentlige tilstandsændringer på nærliggende naturarealer eller forringe tilstanden af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for Natura 2000 områder.

Vurdering i forhold til Grundvand

Jammerbugt Kommune vurderer, at ansøgningen overholder bestemmelserne i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug af 20. december 2006, da projektet ikke vil medvirke til en væsentlig forringelse af grundvandskvaliteten.

1 af udbringningsarealerne er delvist beliggende i nitratfølsomt område med særlig drikkevandsinteresse (OSD 14). Der er ikke udarbejdet indsatsplaner for området. 16 af udbringningsarealerne er delvist beliggende i indvindingsområder for hhv. Fjerritslev Vandværk og I/S Aalegårds vandværk. Disse områder er desuden nitratfølsomme. I alt er 29,05 ha beliggende i nitratfølsomme områder.

Beregning af N-udvaskning for arealer beliggende i disse områder viser, at nitratbelastning overstiger 50 mg/l. Ifølge vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, bør det infiltrerende vand, der forlader rodzonen maksimalt have en koncentration på 50 mg/l. Nitratkoncentrationen af det vand, som udvaskes fra rodzonen, er beregnet til 71 mg/l for de førnævnte 16 arealer. Dette medfører at nitratbelastningen er uændret i forhold til før-situationen, hvorfor retningslinierne i den gældende vejledning overholdes. Den beregnede reduktion forudsætter god landmandsskik, hvorved husdyrgødningen fordeles så jævnt som muligt på alle udbringningsarealerne. Vejledningen om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug af 19. februar 2007, bilag 3 afsnit 3.1.1 siger:

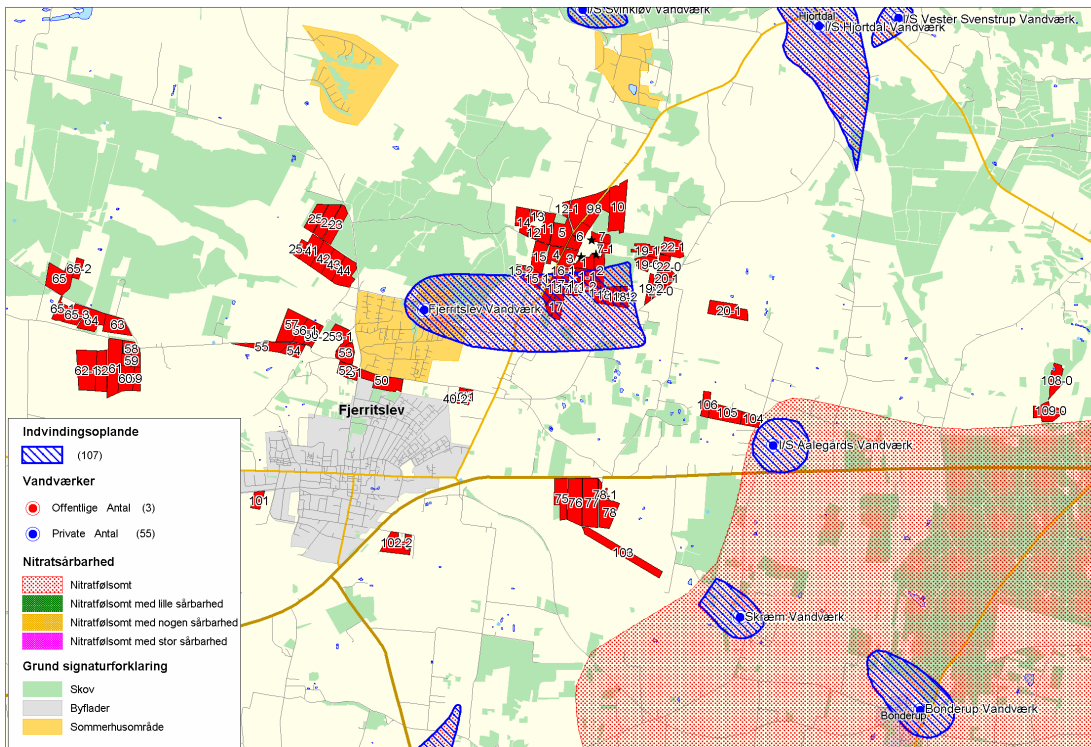
Såfremt dele af bedriftens arealer er udpeget som nitratfølsomme drikkevandsområder skal der foreligge dokumentation for, at nitratindholdet i det vand, der forlader rodzonen fra de nitratfølsomme drikkevandsområder, ikke forøges, hvis koncentrationen overstiger 50 mg/l.

Udbringningsarealerne beliggende i nitratfølsomt områder. At området er udpeget som nitratfølsomt område, betyder at grundvandet er nitratbelastet og at der kun forekommer en begrænset geologisk beskyttelse overfor nitrat. Områderne er udpeget der hvor der er fundet et forhøjet eller stigende indhold af nitrat i grundvandet samt der hvor grundvandet er sårbart ved kun at have et lille lerlag over grundvandsmagasinet. Den beregnede nitratkoncentration af det infiltrerende grundvand i rodzonen vil, som følge af den begrænsede geologiske beskyttelse, kun blive minimalt reduceret på vej mod grundvandsmagasinet. Kommunens overvejelse er, at de beregnede nitrat-belastninger kan medføre, at nitratkoncentrationen i grundvandsmagasinet på sigt vil overstige 50 mg/l og dermed vil grundvandet ikke opfylde kvalitetskravene til drikkevand.

Efterafgrøder

Ud over Plantedirektoratets krav om efterafgrøder, stilles der i ansøgningskemaet krav om yderligere 6,1 % efterafgrøder. Jammerbugt Kommune stiller vilkår om at det krævede areal med efterafgrøder placeres på arealer i nitratfølsomt område såfremt arealet ikke er bevokset med afgrøder i vinterhalvåret.

Fremtidssikring af vandkvaliteten i grundvands-magasinerne under OSD nr. 14 må opnås ved udførelse af indsatser fra den kommende indsatsplan.

Udbringingsarealerne i nitratfølsomt område.

Uheld og driftsforstyrrelser

Beskrivelse

I forbindelse med at der er søgt om miljøgodkendelse af udvidelse af produktionen, er der udarbejdet en beredskabsplan. Udarbejdelse af beredskabsplan giver en mulighed for at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen minimeres. Planen skal ikke kun omfatte de uheld der kan ske på selve ejendommen, men skal ligeledes omfatte f.eks. beredskab i forbindelse med transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker. Planen tager stilling til de områder, hvor der er risiko for, at der kan se uheld eller driftsforstyrrelser, samt oplyser hvad der skal ske, hvis uheldet er ude, og ses i bilag 7.

Vurdering

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn. Dette gør sig ligeledes gældende ved tankning af benzin og diesel samt ved pumpning af mælk.

Udover at være BAT, så er det Jammerbugt Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være en stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store uheld som f.eks. brand, hærværk og lignende.

Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året, og den skal være kendt af gårdens ansatte m.fl., der har sin daglige gang på bedriften. For at alle skal kunne få adgang til planen skal den være let tilgængelig og synlig.

Det vurderes, at ejendommen har søgt at sikre sig mod uheld og driftsforstyrrelser ved at udarbejde og indsende beredskabsplan.

BAT - Renere teknologi og ressourcebesparende tiltag.

Management

Ansøger har redegjort for:

- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejderne er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning. Affald bortskaffes efter gældende kommunale regulativer.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for luft og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK) efter behov.
- Der er fast dyrlægeaftale.
- Der udarbejdes mark- og gødningsplaner for bedriften. Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen der offentliggøres omkring 1.april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).
- Fodersammensætningen tilpasses løbende afhængig af bl.a. udbytte og kvalitet af grovfoder.
- Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.
- Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt.

Vurdering

Jammerbugt Kommune finder at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelig teknik er truffet.

Foder

Ansøger har redegjort for:

Fodrestrategi

- der anvendes indkøbt færdigfoder på ejendomme
- der anvendes fasefordring til smågrise og slagtesvin, således at der anvendes 3 blandinger til smågrisene og 2 blandinger til slagtesvinene i perioden fra indsætning til slagtning. Ved fasefordring er det muligt at fodre grisene efter deres næringsbehov i de forskellige vægtklasser. Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor.
- foderblandingerne tilsættes syntetiske aminosyrer. Ved at reducere proteinindholdet i foder samtidig med tilsætning af frie essentielle aminosyrer undgås at overfodre med ikke-essentielle aminosyrer. Det giver en bedre proteinudnyttelse og mindre overskydende protein, hvorved kvælstofudskillelsen mindskes. Ved at reducere protein i foder opnås desuden, at grisene mindsker vandoptagelsen, således at de udskiller mindre urin, hvilket giver en mindsket mængde gylle
- de anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved fordøjeligheden af foderets naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

Redegørelse for anvendelse af BAT – svin

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) Bat at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsetninger, herunder enzymer,

kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Foderstrategi på ejendomme – kvæg

Bedriftens eget grovfoder er basis i foderrationen og der suppleres med indkøbt kraftfoder, korn, mineraler, vitaminer m.m. Der tages analyser af stort set alt grovfoder, således at foderplanen kan optimeres efter bl.a. energi- og protein. Der udarbejdes foderplan i samarbejde med kvægkonsulent.

Redegørelse for anvendelse af BAT – kvæg

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at BREF-dokumentet alene omhandler svin og fjerkræ og ikke kvæg. Idet koen er en drøvtygger, kan de forhold der er nævnt i BREF-dokumentet ikke ukritisk overføres til en kvægproduktion. Således er det f.eks. ikke muligt at anvende fytase eller syntetiske aminosyrer. I de senere år har der imidlertid været øget forsknings- og rådgivningsmæssig fokus på fosfor og fordringsnormen for fosfor er reduceret. Gennem foderplanlægningen er der ligeledes fokus på indholdet af såvel fosfor som protein i foderblandingen.

Sammenfatning – svin og kvæg

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Vurdering

Jammerbugt Kommune finder at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet.

Staldindretning

Ansøger har redegjort for:

Staldindretning svin

- Der er ingen nybyggeri i forbindelse med udvidelse af produktionen på ejendommen. De eksisterende svinestalde består af delvist fast gulv og er etableret i 2006 hvor der samtidig blev lavet forsuring.
- Staldindretningen overholder de nye dyrevelfærdsmæssige krav til staldindretning der træder i kraft fra 2015.
- Staldene i deres nuværende indretning forventes at have en levetid på 25-30 år.
- I forbindelse med kommende revurderinger af miljøgodkendelsen vil spørgsmålet om indretning af staldene i forbindelse med evt. renovering blive vurderet i forhold til BAT.

Med henblik på at reducere NH₃-emissionen fra staldanlægget er det i henhold til BREF (2003) generelt BAT i svinestalde at reducere overfladearealet, hvorfra der kan ske NH₃-fordampning, at fjerne gyllen hyppigt fra gyllekanaler, at afkøle gødningsoverfladen samt at bruge overflader, der er nemme at rengøre.

I den aktuelle sag er de eksisterende smågrise og slagtesvinestalde indrettet med delvist fast gulv.

Til opvejning af dette forhold er der etableret gylleforsuring i svinestaldene. Gylleforsuring reducerer ammoniakfordampningen fra staldene gennem en sænkning af pH-værdien i gyllen. Ved at sænke pH-værdien i gyllen omdannes den flygtige ammoniak til ammonium hvilket reducerer ammoniakfordampningen. Derudover pumpes gyllen ud fra staldene 1 gang ugentlig og der rengøres i de enkelte staldafsnit efter hver hold.

Fravalg af BAT- svin

Der etableres ikke kemisk eller biologisk luftrensning i hverken nye eller gamle staldanlæg. kemisk luftrensning af 60 % af afgangsluften er omtalt i BAT-byggeblad nr. 106.04-58 (arkiveret 2007) med en reduktion af ammoniakfordampningen på ca. 50 % og en meromkostning på ca. 8 kr. pr. produceret slagtesvin. Biologisk luftrensning har vist en bedre lugtreducerende effekt end kemisk luftrensning. Der er imidlertid en del problemer med tilstopning af filtre, ligesom der ikke er foretaget en økonomisk evaluering af biologisk luftrensning. Hverken kemisk eller biologisk luftrensning er beskrevet i BREF-dokumentet. Idet der er etableret forsuring i staldene er der desuden en begrænset effekt ved også at etablere luftrensning. Der etableres ikke gyllekøling, idet den aktuelle udvidelse/ændring foregår i eksisterende stalde. Her er det ikke muligt at etablere gyllekøling med mindre de eksisterende gulve brydes op.

Staldindretning kvæg

I forbindelse med udvidelsen indrettes en del af en eksisterende bindestald med riste til en stald med fast gulv med dræn og skrabere. Derudover er der opstaldning af kvier i en eksisterende bindestald med riste samt i eksisterende staldafsnit med spaltebokse. Bindestald med riste samt fast drænet gulv med skraber er begge blandt de staldtyper der har den laveste ammoniakfordampning.

Med henblik på at reducere NH₃-emissionen fra staldanlægget er det i henhold til BREF generelt BAT for svinestalde at reducere overfladearealet hvorfra der kan ske NH₃-fordampning at fjerne gyllen hyppigt fra gyllekanaler, at afkøle gødningsoverfladen samt at bruge overflader der er nemme at rengøre. En tilsvarende effekt kan opnås i kvægstalde ved etablering af skrabere ovenpå spalter eller ved etablering af skrabere ovenpå spalter eller ved etablering af fast gulv med dræn med skrabere. Ligeledes kan NH₃fordampningen reduceres ved skrabere i kanalen hvorved gyllen hyppigt kan fjernes. I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installering af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes ikke for kvægstalde og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde.

Fast gulv med dræn – kvæg

Der etableres fast, drænet gulv med skrabere i en eksisterende stald. Der er udarbejdet et BAT-byggeblad for præfabrikeret drænet gulv med skraber der har en ammoniakfordampning svarende til den valgt staldtype. BAT vurderingen af præfabrikerede drænedede gulve vist en lavere ammoniakemission samt færre etableringsomkostninger en referencesystemet (spaltegulv med ringkanal), hvilket taler for disse gulve som BAT. Med hensyn til dyrevelfærd omtaler BAT-byggebladet, at der kan være problemer med udtørring af gulvet, der resulterer i en glat overflade med risiko for udskridninger. Kvægbrugskonsulenter peger desuden på det forhold, at skraber skubber en større mængde gødning foran sig som køerne træder op i klovene. Dette giver dels problemer med klovlidelser og dels problemer med forurening af yver og dermed risiko for betændelsestilstande samt ringere mælke kvalitet.

I den konkrete sag vurderer ansøger at fordelene ved det faste gulv opvejer ulemperne.

Fravalg af BAT-kvæg

Det er ikke muligt at etablere luftrensning idet alle/hovedparten af produktionsbygningerne er med naturlig ventilation. Der er ikke etableret forsuring i de anlæg der rummer kvæg. Kvægstalden er etableret i 1978 og det ville være problematisk og dyrt at kobler forsøringsanlægget på kvægstaldens eksisterende gylleanlæg, der ikke er forberedt til forsuring. Derudover er der ikke sikkerhed for, at betonen i gyllekanalerne kan holde til syrepåvirkninger. I den del af anlægget hvor opdrættet er opstaldet på fast gulv vil der desuden ikke kunne opnås effekt af gylleforsuring.

Sammenfatning - kvæg og svin

Sammenholdes ansøgers valg og fravalg af staldteknik, med BREF-dokumentet vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Vurdering

Jammerbugt Kommune finder at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet.

Forbrug af vand og energi

Ansøger har redegjort for:

- Vandforbrug

Stalde og udstyr rengøres med højtryksrensere efter hver produktionscyklus. Drikkevandsinstallationerne kalibreres jævnligt (eller efter behov) med henblik på at undgå spild. Vandforbrug registreres og lækager identificeres og repareres.

- Energiforbrug

Bygningerne er isoleret (i regioner med lave temperaturer). Der er installeret naturlig ventilation i den ombyggede kvægstald. Ventilationssystemet optimeres i hver stald. Der undgås modstand i ventilationssystemerne med jævnlig inspektion og rengøring af kanaler og ventilatorer. Der er installeret energibesparende belysning (udvendig/indvendig)

Vurdering

Jammerbugt Kommune finder at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet.

Opbevaring/behandling

Ansøger har redegjort for:

Opbevaring af gødning.

- Gylletanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse. Tanken er dimensioneret til at modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er konstant flydelag på gyllen og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken er etableret flydelag.
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene. Tankene er tilmeldt/tilmeldes de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Vurdering

Jammerbugt Kommune finder at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet.

Udbringning

Ansøger har redegjort for:

Udbringning af husdyrgødning

- Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning. Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer. Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Der tilføres ikke husdyrgødning på marken når: den er mættet med vand, er oversvømmet eller er dækket med sne.
- Det tilføres ikke gødning på stærkt skrånende arealer eller i nærheden af vandløb

Vurdering

Jammerbugt Kommune finder at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelig teknik er truffet.

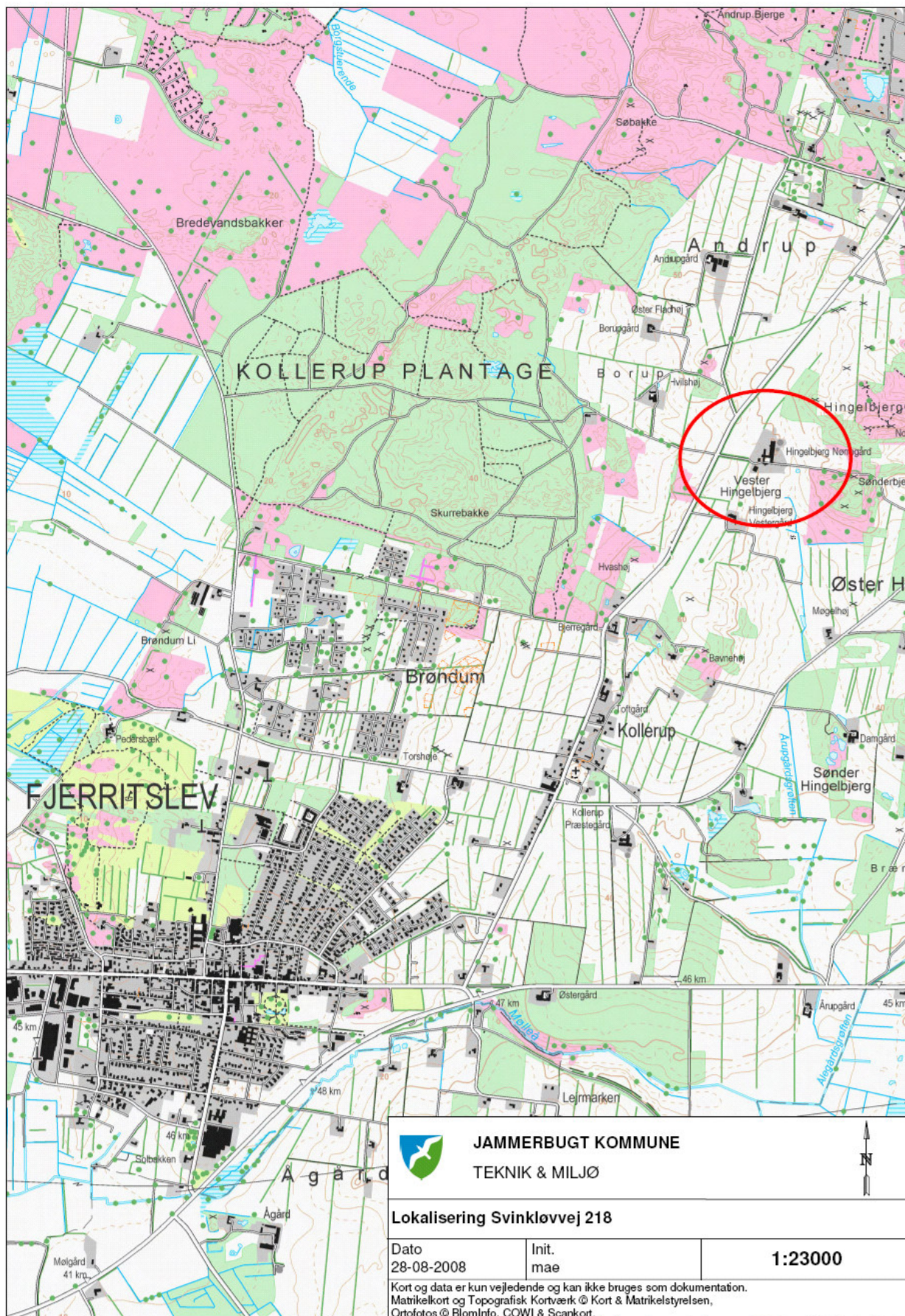
Udover ovennævnte anbefaler Jammerbugt Kommune, at der arbejdes med at indføre miljø- og ressourcestyring på bedriften. Et tiltag i dette arbejde vil være, at der årligt udarbejdes et grønt regnskab for bedriften. Landbrugets konsulenttjeneste vil i den forbindelse kunne være behjælpelig med råd og vejledning.

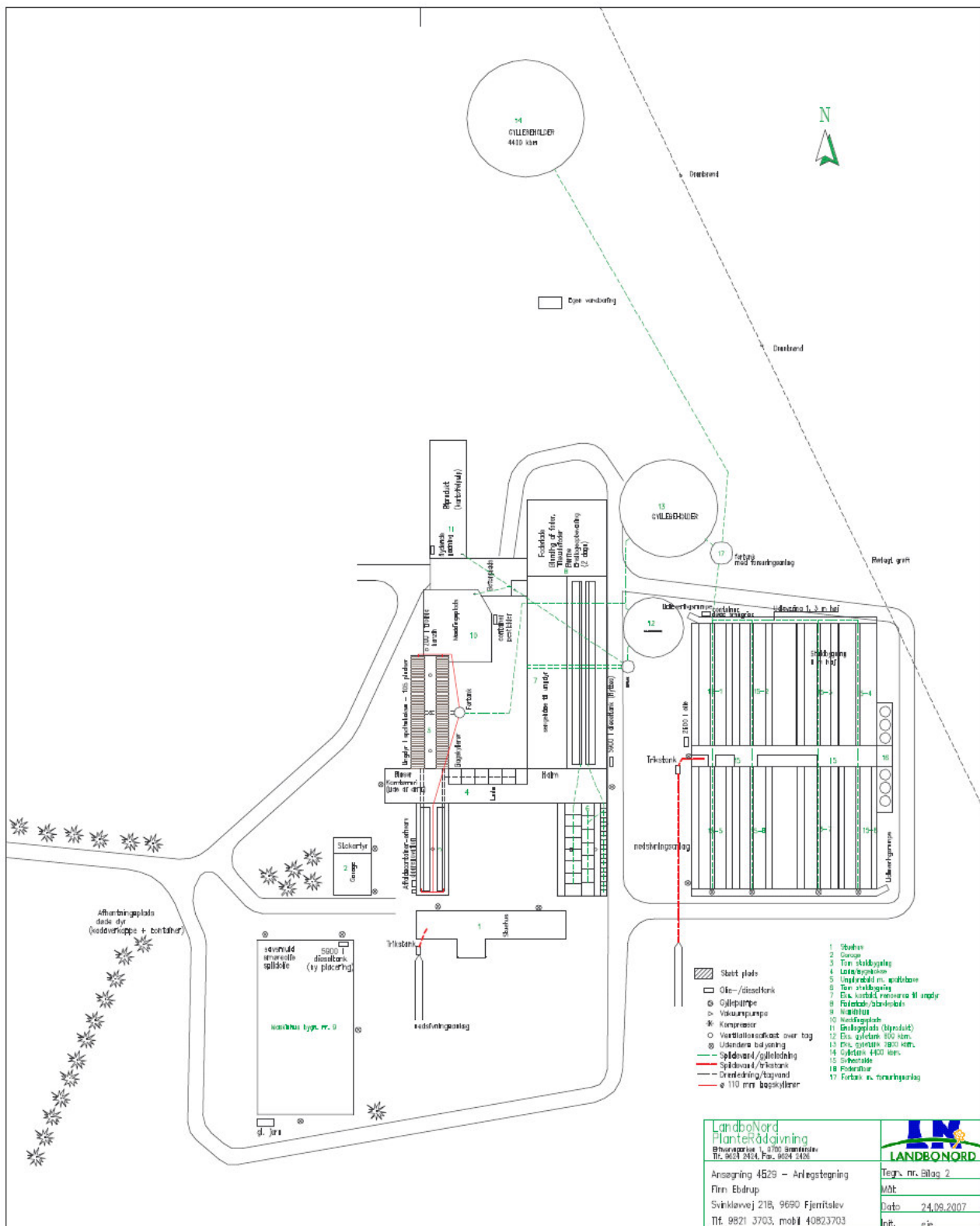
Egenkontrol

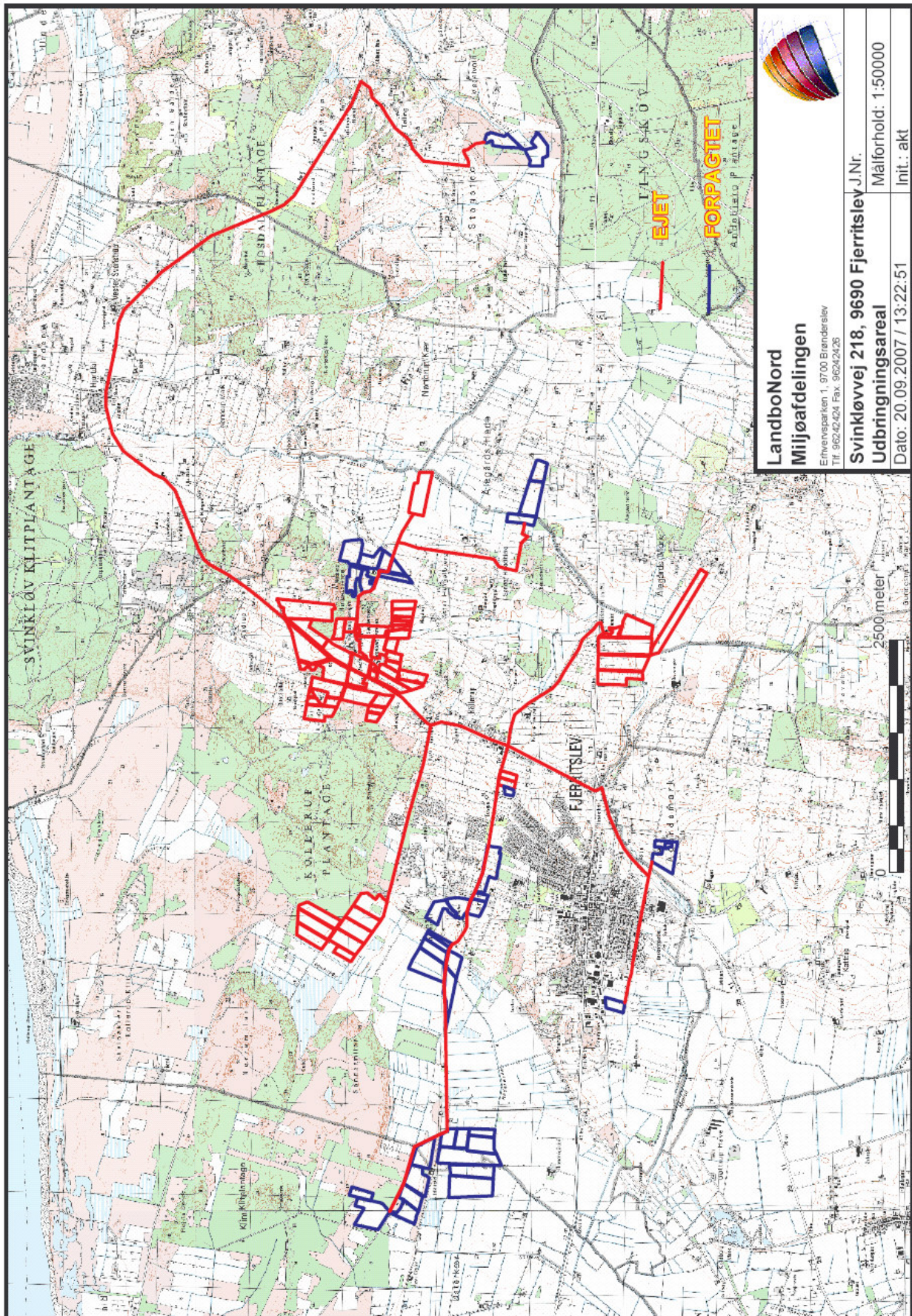
Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav. Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres. Gennemgang af markbrug sammen med fagkonsulent efter behov. Hver måned føres logbog over gyllebeholdernes flydelag. Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant. Malkerobot og foderanlæg er tilkoblet alarmanlæg. Ejendommens forbrug registreres løbende. Kan dokumenteres med udskrift af revisionsliste.

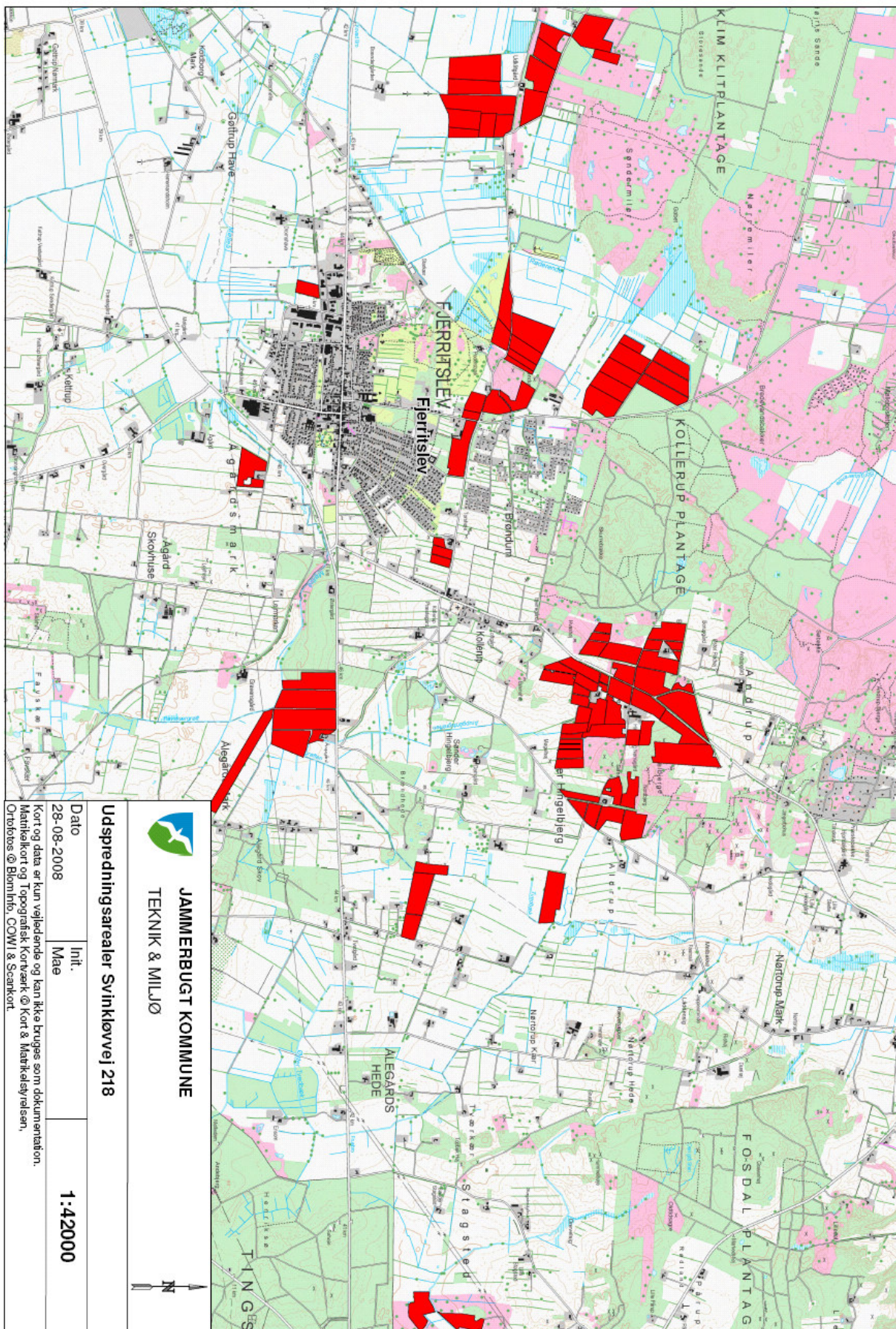
Jammerbugt Kommunes samlede vurdering

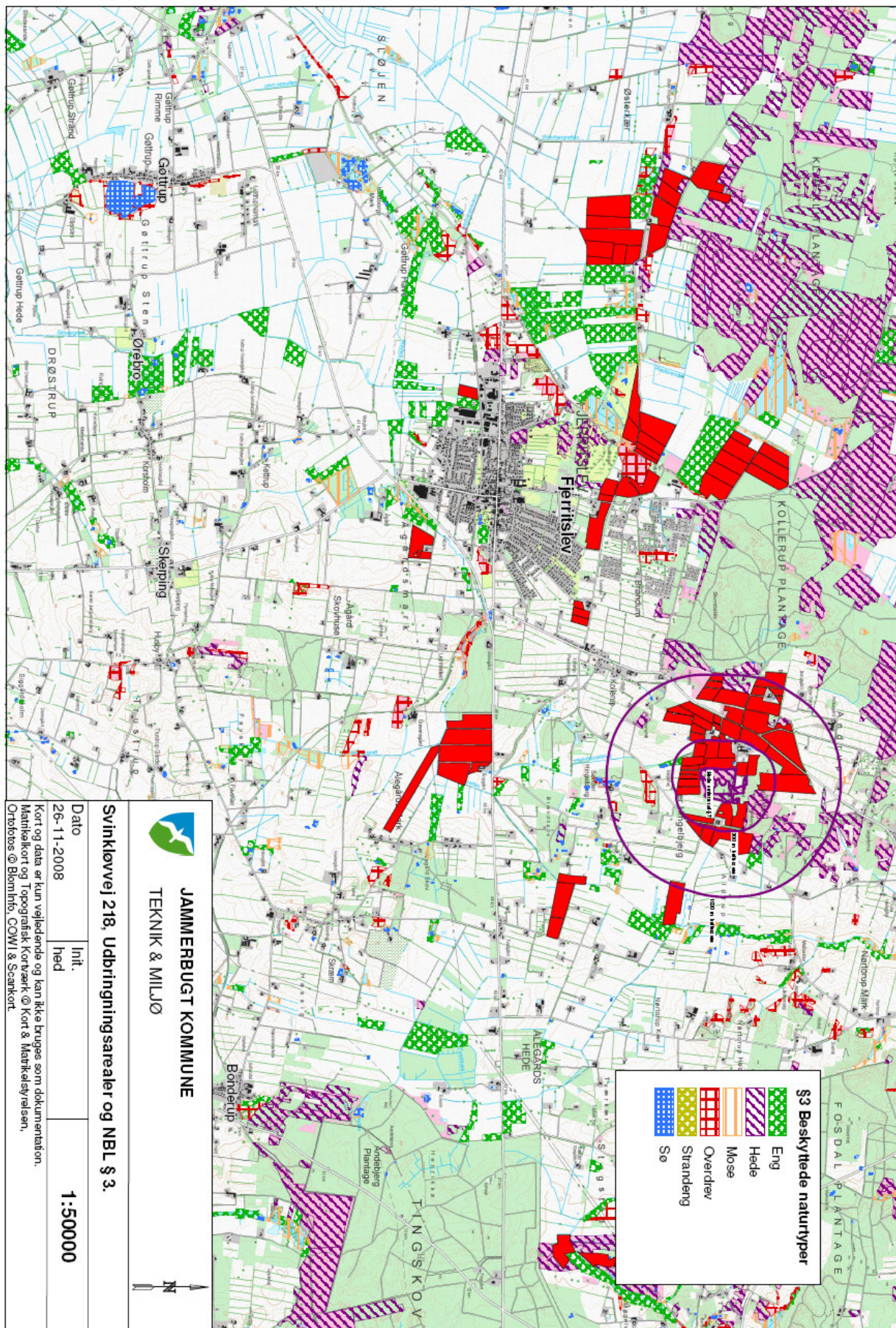
Jammerbugt Kommune finder at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelig teknik er truffet, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

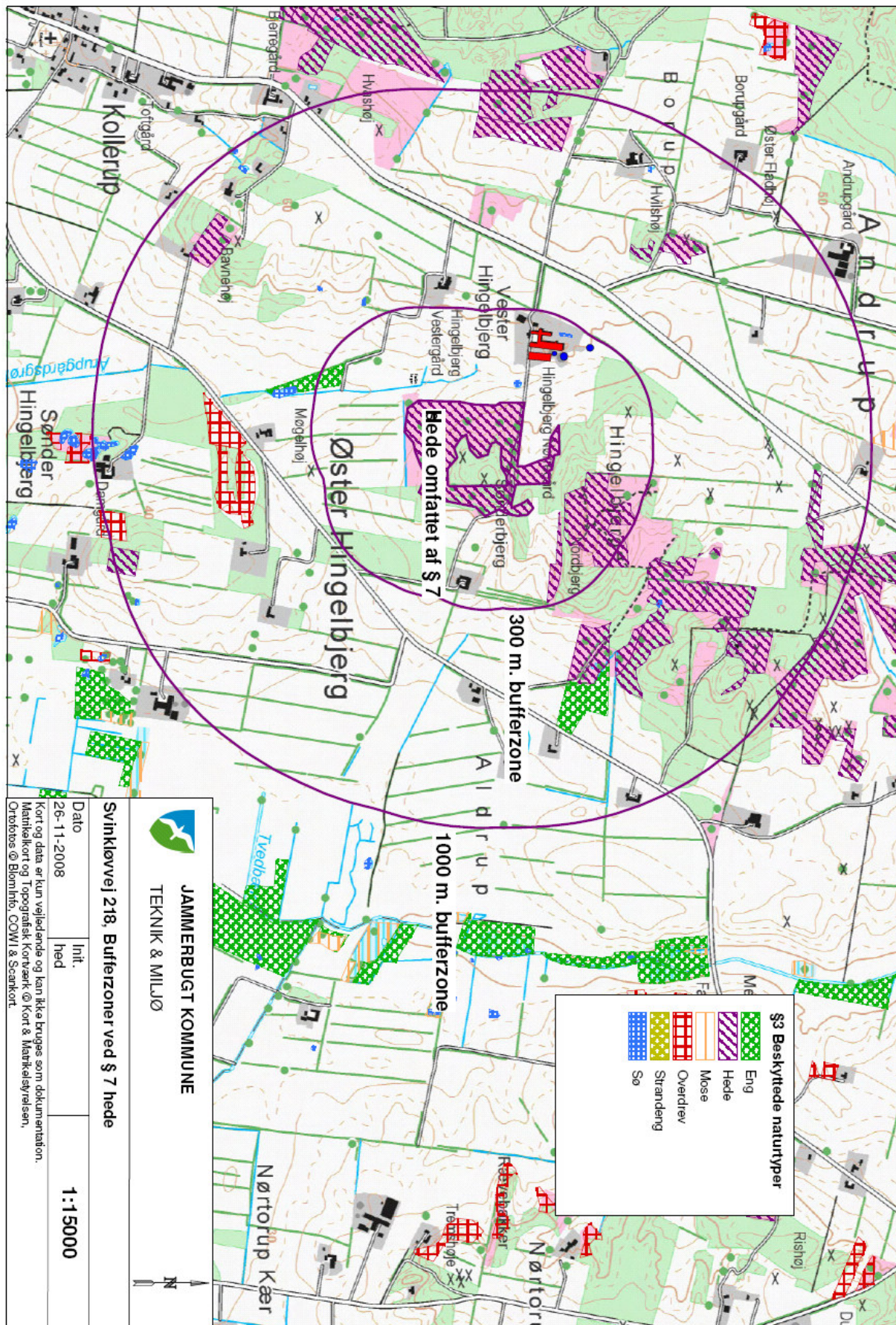

Marine områder

Limfjorden

Tilstanden i Limfjorden opfylder i dag ikke målsætningen på grund af for store tilførsler af næringsstofferne kvælstof og fosfor. De store tilledninger medfører dårlige miljøforhold i fjorden, bl.a. er der ringe sigt på grund af en stor produktion af planktonalger med risiko for iltsvind til følge, og ålegræssets udbredelse er ikke i overensstemmelse med målsætningen.

I den politisk vedtagne recipientkvalitetsplan for Limfjorden er det vurderet, at for at miljømålene i fjorden kan opfyldes, skal den totale belastningen fra oplandet til Limfjorden ned på 9.520 tons kvælstof pr. år og 364 tons fosfor pr. år. Der skal indenfor de kommende år udarbejdes en vandplan, hvor recipientkvalitetsplanen kan blive ændret.

I 2005 udgjorde landbrugets bidrag af kvælstof til Limfjorden ca. 66 % af den totale tilførsel, svarende til godt 8.000 tons N/år. Ifølge recipientkvalitetsplanen må landbrugets bidrag udgøre godt 4.000 tons.

Tilførslen af fosfor fra landbruget til Limfjorden var i 2005 på 108 tons P/år, hvilket er over det mål på 70 tons P/år, som er fastsat i recipientkvalitetsplanen. Tilledningen af fosfor er dog afstrømningsafhængig, og resultater viser, at det samlede mål er nået i år med normalafstrømning. For at tilførslen af fosfor til Limfjorden ikke skal stige på sigt, bør det sikres, at ophobning af fosfor i jorden ophører.

Skagerrak

Det vurderes på nuværende tidspunkt, at tilstanden i Skagerrak er i overensstemmelse med regionplanens målsætning, hvad angår næringssalte.

Forhold til internationale naturbeskyttelsesområder

Af speciel betydning for de internationale naturbeskyttelsesområder i det berørte område af Limfjorden kan en øget tilledning af kvælstof og fosfor være et problem i forhold til ålegræsområderne. En øget eutrofiering kan medføre en øget vækst af planktonalger, hvilket kan resultere i en lavere sigtdybde og en mindre lysmængde, der når bunden. En større algevækst kan også øge risikoen for iltsvind. Desuden kan en øget eutrofiering medføre belægning af epifytter på ålegræsset.

Alle ovennævnte forhold kan påvirke ålegræssets overlevelsesmuligheder. Ålegræsområderne fungerer dels som direkte fødegrundlag for forskellige fugle, dels har de både en funktion som skjul for diverse fisk og som hæfteflade for forskellige organismer, der danner fødegrundlag for fugle og havdyr.

I forhold til udpegningsgrundlagene for de berørte områder af Limfjorden vurderes følgende at kunne blive påvirket:

Spættet sæl:

- Fødegrundlaget (fisk) kan mindskes som følge af, at fiskenes skjule- og til dels fourageringssteder forsvinder.

Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, mudder- og sandflader, der er blottet ved ebbe, større lavvandede bugter og vige, vegetation af kveller eller andre etårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand:

- Ændringer i næringsstofindhold kan ændre artssammensætningen af bundflora og bundfauna

Ynglende liste I-arter:

- Dværgterne, havterne, splitterne, fjordterne, skestork: Fødegrundlaget (fisk) kan mindskes som følge af, at fiskenes skjule- og til dels fourageringssteder forsvinder.
- Klyde, højle: Fødegrundlaget (krebsdyr på lavt vand) kan mindskes som følge af iltsvind.

Trækfugle:

- Toppet skallesluger: Fødegrundlaget (fisk) kan mindskes som følge af, at fiskenes skjule- og til dels fourageringssteder forsvinder.
- Hvinand, taffeland: Fødegrundlaget (snegle og krebsdyr, der lever i ålegræsbelterne) kan mindskes som følge af, at fourageringsområderne forsvinder.
- Sangsvane, knopsvane, pibesvane, kortnæbbet gås, grågå, lysbuget knortegås, pibeand, blichøne: Fødegrundlaget (ålegræs) kan mindskes.

Bedriftens udbringningsarealer afvander ikke direkte til internationale naturbeskyttelsesområder i Skagerrak, men til tilstødende områder. Da Skagerrak er et meget dynamisk farvand er det vurderet, at påvirkningen af disse områder vil være minimal.

Beredskabsplan for Svinkløvvej 218, 9690 Fjerritslev

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	3
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS.....	4
OVERLØB AF GYLLE – INSTRUKS	5
KEMIKALIE- OG OLIESPILD – INSTRUKS.....	6
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER.....	7

Udarbejdet af LandboNord i samarbejde med Finn Ebdrup

Revideret:	Dato	Ansvarlig (underskrift)
2008		
2009		
2010		
2011		

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i miljømappe på kontoret i stuehuset.

Kopi af beredskabsplanen findes i særskilt mappe, der ligger i svinestaldens mellembygning.

Kort materiale:

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Drænbrønde
- Telefoner
- Slukningsmateriel
- Andre hjælpemidler (halm og savsmuld)

Husk:

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl, ring 112.

Efter brand mm.: Tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i mellembygningen i driftsbygning 15 og har nr. 98213703.

Miljømyndighed kontaktes på telefon 112 dag eller nat

Falck kontaktes på telefon 112 dag eller nat

Brandvæsen kontaktes på telefon 112 dag og nat

Lægevagt kontaktes på telefon 70 15 03 00 dag eller nat

Dyrlæge, LKV kontaktes på telefon 21 71 52 98 dag eller nat

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
Er der tilskadekomne - hvor mange -
Er dyrene kommet ud - art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren, Finn Ebdrup på tlf. 40823703

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
Hvor det brænder
Brandens omfang
Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Pulverslukkere, se kortbilag.

OVERLØB AF GYLLE – INSTRUKS

Ved overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112

Ved mindre spild – ring 112

oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Kontakt ejeren, Finn Ebdrup på tlf. 40823703

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 112

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til drænbrønde, se kortbilag.
Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe, se kortbilag.

Hvis gyllen løber i vandløbet vil det påvirke Hjortdal Dambrug på Hjortdalvej 123, 9690 Fjerritslev

Kontakt dambruger Aa. Christoffersen på tlf. 98 21 70 70.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Bigballe, se kortbilag

Rendegraver i maskinhus

KEMIKALIE- OG OLIESPILD – INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb ,drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Finn Ebdrup på tlf. 40823703

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 112

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til drænbrønde, se kortbilag.
Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængde og art.
Er f.eks. olie løbet til dræn, kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe, se kortbilag.

Hvis gyllen løber i vandløbet vil det påvirke Hjortdal Dambrug på Hjortdalvej 123, 9690 Fjerritslev

Kontakt dambruger Aa. Christoffersen på tlf. 98 21 70 70.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Bigballe, se kortbilag

Rendegraver i maskinhus

I maskinhuset samt i kemikalierummet findes der savsmuldspakker og kattegrus der kan benyttes til at opsuge spildte væsker (se kortbilag).

TRANSPORT AF BEKÆMPELSMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbringe en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

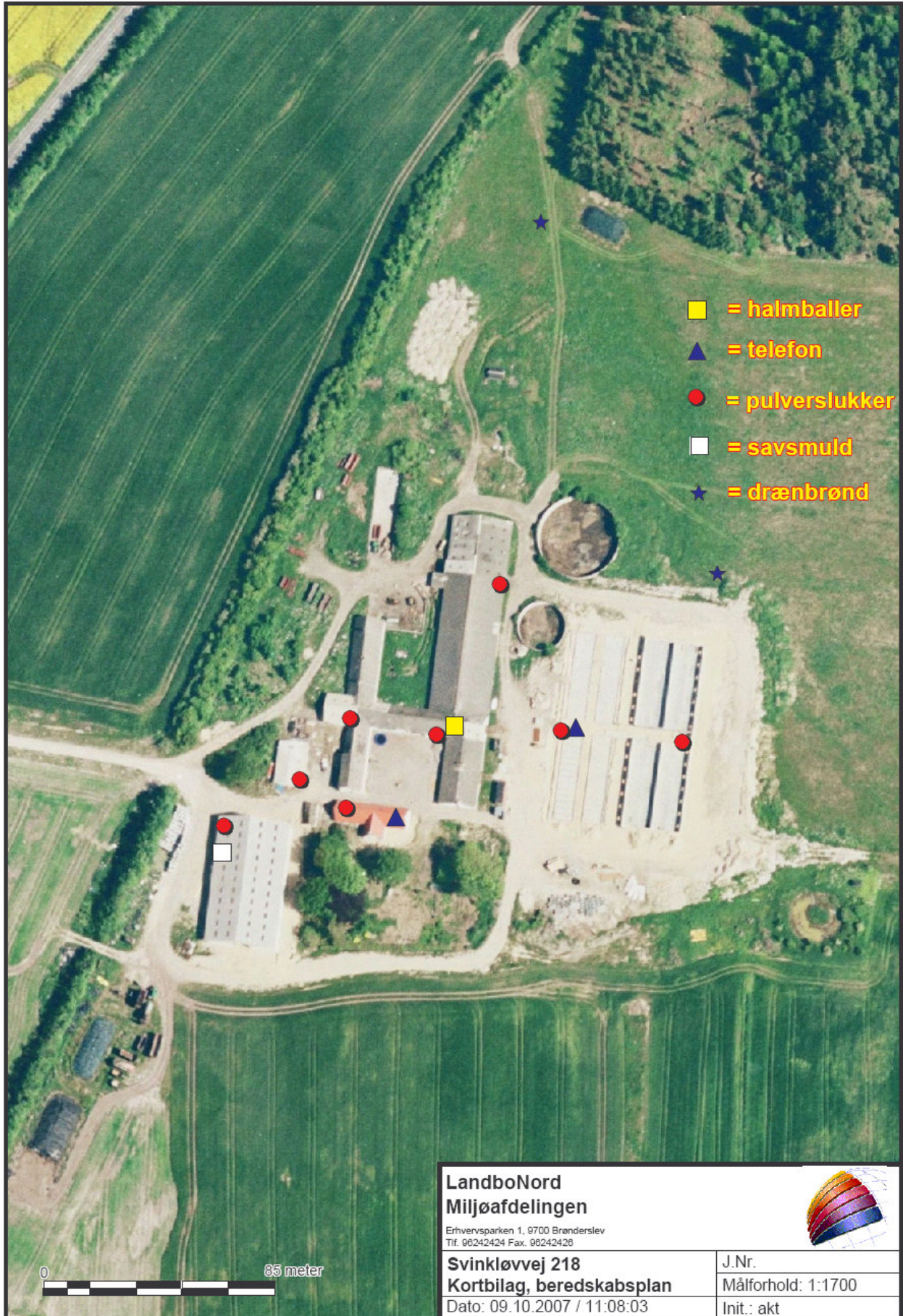
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås.

Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Kvægsædskeer:		Vårkorn	Lovpligtige efterafgrøder	Vinterkorn	Sædskeer-klovergræs el. vedvarende græs	Helsæd + majs	I alt	Udvasknings- indeks	Efterafgrødegroundareal	Maksimalt areal med efterafgrøder
K1	6% efterafgr.	45	5	15	20	15	100	98	80	65
K2	10% efterafgr.	42	8	15	20	15	100	96	80	65
K3	6% efterafgr.	36	4	10	30	20	100	94	70	60
K4	10% efterafgr.	33	7	10	30	20	100	92	70	60
K5	6% efterafgr.	26	4	10	40	20	100	94	60	50
K6	10% efterafgr.	24	6	10	40	20	100	92	60	50
K7	6% efterafgr.	17	3	5	50	25	100	88	50	45
K8	10% efterafgr.	15	5	5	50	25	100	86	50	45
K9	6% efterafgr.	8	2	5	60	25	100	86	40	35
K10	10% efterafgr.	6	4	5	60	25	100	84	40	35
K11	6% efterafgr.				70	30	100	80	30	30
K12	10% efterafgr.				70	30	100	80		
K13	Vedvarende græs				100		100	50		

Kriterier for valg af sædskeer	Andel af sædskeftel med græs eller klovergræs	Lovpligtige efterafgrøder, %	Sædskeer nr.	Udvasknings- indeks
(generelt krav at græs+majs+roer er over 30%)				
<1,4 DE/ha	<25%	6	K1	98
	<25%	10	K2	96
1,4-2,0 DE/ha	25-34%	6	K3	94
	25-34%	10	K4	92
>2,0 DE/ha	35-44%	6	K5	94
	35-44%	10	K6	92
	45-54%	6	K7	88
	45-54%	10	K8	86
	55-64%	6	K9	86
	55-64%	10	K10	84
	65-95%	6	K11	80
2,3 DE/ha	65-95%	10	K12	80
Vedvarende græs	>95%		K13	50